

Logika XV

Ladislav Hejdánek

Related preparatory texts:

[Logika XV \[příprava\]](#)

k dokumentu existují tyto přípravné texty:

[Logika XV \[příprava\]](#)

- ◆ bytový seminář, česky, vznik: 28. 3. 1988
- ◆ private seminar, Czech, origin: 28. 3. 1988

Logika XV

28. 3. 1988

KAZETA 1

STRANA A

[0:00] Takže: Logos v dějinách a otázka pravdy II. Kolik jich bude, ještě není známo.

Jestli se trochu pamatujete, máte to možná v poznámkách, tak jsme skončili tím citátem z Heideggera, kde pravda je chápána jako to, pro co žijeme a umíráme. Připomeňme si – je to jakési opakování, trochu odjinud – připomeňme si, jak se věci mají na úrovni přírodní. To jest ještě nedějinné, abychom pak mohli ostřeji vidět odlišnost situace v dějinách. V rámci předživého se nám všechno jeví jako příznačně typizované. Už energetická kvanta, ale zejména pak částice se nám jeví – zatím tedy věda počítá s tím, že je jeden jako druhý. Proton jako proton, neutron jako neutron, elektron jako elektron a tak dále.

Není tam nebo nezaznamenali jsme žádným způsobem ani nejmenší náznak svébytnosti, jedinečnosti. Nemůžeme vyloučit, ale nezaznamenali jsme a mikrofyzika s tím nepočítá. V celých dějinách evropského myšlení existuje jen jediný velký myslitel – honem jsem myslel, jestli mě Josef nechytí někde, ale nepřišel jsem na to, koho bych tam ještě k tomu přidal, takže jsem zůstal u toho, že jenom jediný velký myslitel –, který přisoudil jedinečnost i nejmenším pravým jsoucnům. My jsme se tím tady před několika lety zabývali, totiž u něho ta pravá jsoucna se jmenují monády. Ovšem připisuje jim pouze jedinečnost vnitřní, a navíc jen v podobě nedokonalosti či odchylky od archetypu. Tedy archetypu, to je nejasné, jestli to můžeme užít – od archetypu daného prestabilizovanou harmonií. On o archetypu nemluví. Ta jedinečnost těch monád spočívá zejména v tom, že se vyčeňují vnitřně nestejnou rychlostí a dospějí nestejně daleko. Eventuelně že tam jsou nějaké poruchy. A přitom tedy zůstává nerozhodnuto, zda tím archetypem – to jsem použil na zkoušku – je celek skutečného světa, anebo spíš myšlenka takového celku světa, jakou myslí monáda monád. To je u Leibnize nevyjasněné.

[3:32] Co je tím, k čemu se ta monáda přimyká, k čemu spěje? Tam v ní má být obraz univerza – ale univerza kterého? Toho reálného, které sestává z těch monád, anebo toho myšleného, které tou prestabilizovanou harmonií je jaksi vkládáno těm jednotlivým monádám, aniž by nutně ty monády dohromady měly vytvářet to skutečné univerzum – Leibniz na různých místech o tom mluví různě.

[4:12] Myšlenka *arché* – teď jsem zpátky u starých Řeků – jakožto regulativní idea, bychom mohli říct, takřka veškeré západoevropské filosofické tradice přímo znemožňovala pochopit dějinnou jedinečnost vůbec, a už vůbec ne jako něco svrchovaně smysluplného, pravého, smysluplnějšího, než může být jakékoliv dění pouze přírodní. Poněvadž se stále předpokládalo, že v té přírodě vlastně to je všechno, že se to seká jaksi od kusu, že to je velkovýroba. Leibnizova myšlenka je vlastně extrémním případem. A tento extrémní případ,

i když je velice důležitý a pro ten nový typ myšlení, který nějak hledáme, je důležitý, je nevyhnutelný, přece jenom ta Leibnizova myšlenka vlastně nevede dál. Je to extrém, ale slepá ulička. Je tedy navázání nutné, ale také je nutná interpretace, abychom našli eventuelně cestu dál.

[5:50] Skutečně významná není vnitřní jedinečnost pravých událostí – to jest významná pro skutečnost světa, pro svět skutečností – není jedinečnost pravých událostí. My bychom mohli připustit, že opravdu atomy jsou takové vnitřně neobyčejně bohaté monády. Nebo že jsou to jaksi systémy nějakých ještě menších monád, zase uvnitř velice rozrůzněných a komplikovaných. My bychom to mohli připustit a je to úplně totéž, jako když to nepřipustíme, poněvadž to nemá žádný vliv na to, jak ten svět vypadá – tak jako podle vědy. A proč, to jsme si říkali – ještě se k tomu dostaneme.

[6:55] Tedy významná není ta skutečná vnitřní jedinečnost, ale ta jejich uskutečněná zvnějšněná jedinečnost. A zase ani ne ona sama o sobě, nýbrž jako jedinečnost, která jakožto jedinečná se prosadí ve světě. A jak se může prosadit ve světě? To jest, která je zaregistrována jinými událostmi a která svou jedinečností i jedinečností těch událostí, které na ni reagují, poznamená svět, protože ta jedinečnost se ukáže i na těch vztazích mezi událostmi. Proto tedy říkáme, že není důležitá ani sama jedinečnost o sobě, nýbrž schopnost citlivé reaktivity, schopnost citlivě reagovat na tu jedinečnost. Když jsme si kdysi říkali, že událost, na kterou nic nereaguje, jako by vůbec neproběhla a prostě nemá důsledek, tak tady můžeme říct, že událost, na jejíž jedinečnost nic nereaguje, jako by vůbec nebyla jedinečná.

[8:30] No a my jsme si ukazovali, jak ta reaktivita těch událostí nejnižších je velice hrubá a že tedy je velmi pravděpodobné, že spousta – Samozřejmě že ta vnitřní jedinečnost, ta je vůbec těm druhým událostem nedosažitelná, na tu reagovat nemůžou, poněvadž je vnitřní. Ale na mnoho, jestliže tady ta vnitřní jedinečnost je a jestliže – to „je“, to je v uvozovkách, poněvadž tím ještě nemyslíme jsoucno – a jestliže se stává zvnějšněnou jedinečností, tak to ještě pořád neznamena, že to může vstoupit jako významný prvek do světa, pokud tady ty druhé události na tuto druhou jedinečnost nebudou schopné zareagovat. A na jedinečnost se nedá zareagovat než jedinečně, jinak prostě tu jedinečnost *de facto* potlačuju a ty rozdíly místo abych jemně rozlišoval, tak jenom třeba rozliším do třech šuplíků. Tím tu jedinečnost vlastně tlačím do typu, do třech typů.

[9:55] No a teď je tady ovšem člověk...

kolik zatím ani nejjemnější mi ani nejcitlivějším metodami nebyl schopen jak jsme si hned na začátku řekli se umístit vnitřní jedinečností bohatosti například Atom

nebo ještě nižších složek subatomární částice tak

poprvé se jako Lidé setkáváme s jedinečností u živých organismů

Triumf Makro světě poněvadž samozřejmě se dnes setkáváme unicon třeba

poněvadž unikají

česáček poprvé setkává s jedinečností u živých organismů v mikrosvětě a pokud možno Utech vyšších kde si to ode to nejdřív v registru je to je spíše než nějaký pes je jeho A i když člověk na to není zařízen že by nebyl schopen rozeznat různé psy Velmi podobné takže rozešel a její podobně vybarvené a tak ne tak ten pes Vždycky poznám

takže zkušenost lidská je že tady jakási schopnost reagovat na jedinečnost u toho psa je a pak si všim na dalších že ví co to znamená imprintace že čerstvě narozený mláďata ať už z vajec nebo nebo

z placenty že jsou schopné vypisovat bobra z toho pečovatele rodiče nebo

do jiného rodiče že a hodit kachničky malý vysazení slepicí choděj se slepicí jako za svou matku a tak dále tedy jakási taková vazba jedinečnosti na jedinečnost v tom světě živém existuje pravděpodobně i tam léčí ještě nezaregistroval poněvadž se to zkoumáte trvá poměrně rozumně Globus a tak dále

začnou se stále další a další

trystom Makro světě kde se poprvé setkáváme s tou jedinečností schopnou reagovat na jedinečnost se setkáváme ještě s něčím dalším zásadně Důležitým člověk Dosáhl svými prostředky prostředky a metodami možnosti neschopnosti rozpoznávat jedinečnost nižších organismu

a to i tam

kde ty nižší organismy sami tu jedinečnost ne rozpoznávají povíme že třeba husa divoká uzavírá tak tak říkajíc manželství na celý život ale šuline jeden dva z partnerů Tak ten druhý už si dalšího partnera neshání už je zvířat to tak není

Nicméně Utech nižších tam ta vybíravost není vůbec žádná prostě nahodilé setkání znamená že partner je k dispozici

ovšem

i tam jedinečnost existuje

i když třeba

Čau ryby ještě jsou vybíraví jsou v akvaristice vědí že některé páry prostě se vytřou protože jsou si nesympatický

ale U takových případů chvilku třeba u plžů

tam už tahleta vibrovat pravděpodobně neexistuje žádná

nicméně člověk získal metody nebo objevil metody vynález metody jak určité stránky určité charakteru jedinečnosti si ověřovat

takže dokonce už je schopen třeba rozlišovat nejenom

genetickou výbavu A co jednotlivé geny ale to je jedno

Ano třeba jednou denně To není on kroužil na tebe geny tenhle je schopen třeba zjišťovat místa kde ten je

pomocí nějakých těch speciálních enzymů

krájet ty informace na ty dna nebo RNA a vykrajovat dávat tam jiný a tak dál ať Kolik tomu bezprostřední přístup nemá a používá se jako kontroly

přece jenom těch nižších organismu který sice

na jsou vzájemnou jedinečnost nejsou schopný reagovat Nicméně na něco reagovat schopný jsou to jest například na genetickou výbavu toho partnera Ty jsi tam když dojde k setkání dvou párů chromozomů jeden od jednoho partnera jednoho páru chromozomu přičemž ten pálí se stat ze dvou rodičů tak

ten organismus reaguje na tuto novou genetickou informaci

a pochopit A tím pádem reaguje jinak než jak by reagoval kdyby ta formace planina to znamená je tady jakási specifická vnímavost citlivost vůči genetické informaci a podle toho pak se řídí a tohleto je cosi zvláštního Tady nejde o reakci celého organismu na celý organismus děti celé jedinečnosti na celou věčnost nýbrž jakou jsi velice vymezenou omezenou vnímavost vůči čemu jsi

nám ještě není docela jasné zejména z toho jak se to vykládá tak to nevypadá že to je na nějaké nějakou vnitřní strukturu je nejasný jestli to je vůbec reakce na nějakou nižší strukturu zatím se to vykládá velice mechanický jak se to tam bude i r a duplikuje já nevím co všechno Nicméně je evidentní že tady je přispěl takový procesy které bychom mohli nazvat zesilovacími člověk pak mezi své prostředky jak zjišťuje tu jedinečnost i na nejnižších úrovních používá reaktivitu těch nižších organismu

ty fungují jako zesilovací systémy na ty úplně nedosažitelný struktury mrňavý třeba v teoretických

tedy tam kde člověk není schopen

to rozpoznávat tu jedinečnost tak používám nějakých těch nižších organismu který rozpozná a přitom jsem to rozpoznání má tady v obou případech odlišný význam

ale to nechávám Strom není to totéž rozpoznávání že máš to rozpoznávání u člověka je kontrolované vědomí reflektovaný budeš to tam je to jakási automatika jakoby zatím tomu tak rozumím

I když zase víme že nejenom automatika že existují kontrolní systémy že když se nějaká buňka omylem vybíjené podle nějaké chyby v přepisu takže organismus vylučuje takovou Za normálních okolností vylučuje takovou chybu likviduje jí že a teprve tam jdete No vezmu selhává v této sféře kontrolující funkci tak tam dochází k nějakému nesprávnému bujení a podobně

jedinečnost života organismu

tapety do dlouho vykládal dost vykládá je velice závislá na okolnostech které můžeme označit za vnější

samozřejmě vnější a vnitřní genetická výbava taky vnější okolnost

Ty si myslíš že to uvnitř buňky takže to je vnitřní záležitost

živá bytost se adaptuje přizpůsobuje vnějším okolnostem

a protože ty vnější okolnosti do značné míry jsou nahodilé

tak do té míry jak jsou nahodilé A do té míry jak se živá bytost přizpůsobujete nahodilosti tak je sama jedinečná

ten nepravá jedinečnost

živá bytost se adaptuje okolnostem které nejsou nikdy docela stejné

tam kde jsou kosti analogické máme zkušenosti se vytvářejí organismy také analogické formy mající analogickou formu adaptace

a tím

analogické situací zbavuje do jisté míry jedinečnosti ty analogické reakce

Takže třeba bychom mohli považovat takovou tu

ten aerodynamický tvar těla delfínů

Já bych žraloků A ještě nevím čeho

to z té míry tuleňů nebo

můžu nebo tak jako já jako ztrátu jedinečnosti protože najednou Díky určitým okolnostem lucieusem prostředí se adaptuje ten ten druh na něco podobného tudíž nabývá taky sám jak si podobné vlastnosti Nesmí se to přece

přehánět Nicméně je to věc k zamyšlení že pro biology hlavně není třeba abychom se tam ti víme že třeba Mimikry znamená jakousi ztrátu osobitosti ovšem ta ztráta osobnosti má určitou funkci toč přežití něčeho co je odlišný

to není přizpůsobení okolnostem to je využití schopnosti přizpůsobit se okolnostem tomu že podvádím kolem že dělám že se Větvička Zatím jsem housenka že vlastně to přizpůsobení je tady jakýmsi krycí manévrem prosakování v tomto případě všemi to typizovaný proč to dělají všechny příslušníci téhož druhu a Nicméně ty prvky tam jsou naprosto vidět

to získávání jedinečnosti okolností a ztráta jedinečnosti také v určitých okolnostech v souvislosti s jemností toho rastru reaktivita příslušných

teď už v rámci přírody dochází někdy k tomu že si živé bytosti

sami upravují adaptují Ne už jenom sebe adoptují si okolnosti

a to podle svých potřeb

v menším rozsahu Je to velmi časté

třeba to že ptáci si staví hnízda nebo zvířata pelech nory tak dále to všechno je

úprava okolností

za účelem si vlastní oliv to není že se přizpůsobuje lasička nože nebo já nevím co nýbrž
naopak si tu nohu dělá aby tam nebyla vhodná pro hasiče

tak v menším rozsahu Je to velmi časté poměrně řídké případy jsou jakoby důkladnější že
jako přechod můžeme uvážit takový vůl nebo termitiště nebo Mraveniště že který sice
neovlivňuje příliš ten svět kolem

nechávám je-li stranou že Mraveniště

likviduje obrovskou výklad o hmyzu ale jaksi neovlivní to příliš udělat takový malý kopec No
Bobří hráz Tauš zasáhne trochu do krajiny způsobí že tam tak Nějaký potůček tak tam
najednou vznikne nádrž takřka rybník že když to bude dost tak Tak vznikne dost velká stavba
množství body že

tam už opravdu jsem se méně ty přírodní podmínky způsobem který ovlivňuje to prostředí
že tam teď začnou růst třeba bahenní kytky a všechno je tam úplně jiné jiný hmyz se tam
začne vyskytovat A tak a tak dále

je to stále v omezeném rozsahu ale je to určitý přechod k tomu co dělá člověk který toužila
takovém rozsahu že nejenom ovlivňuje ale ohrožuje to prostředí

Důležitým momentem toho přechodu je vznik vědomí

a zejména teda ne Jenom vznik vědomí samotného máš to vědomí pokud se stává jenom
doprovodným elementem zůstává doprovodným elementem tak velký vliv nemá vědomí
začne mít vliv když jsem si to je s tebou a doprovod nosti A kdy se stává samostatným a
postupně stále významnějším centrem koordinace aktivit ordinaci na jedné straně vlastní
způsobu přizpůsobení

jenom zcela výjimečně shledáváme přírodě

náběhy k tomu že zvířata se však že se teda nějakým způsobem obalují něčím abych byl
teprve toto dělá důsledně to dělá pouze člověk čím dál lépe umí to

to pracuj na sobě vytváří si mikroprostředí kterým je schopen přežít i ve Velkých mrazech
ale to vědomí působí tím druhým směrem totiž z koordinuje aktivity vědomého plánuje
upravování a proměňování okolností a Tomu se říká praxe že

hymna marxovy doby

do toho dne zapadají také takzvané vynálezy víme že příroda sama jak se říká vynalezl
spoustu věcí že člověk v mnoha případech ve většině případů až přijedu jen napodobuje Celá
řada výzkumných úkolů je zaměřena na studování způsobů jak pracuje příroda abych aby lidé
dovedli napodobit

a na druhé straně teda ty vynálezy mají neobyčejný vliv tam kde jsou zapojeny do větších souvislostí větších projektů test v dějinách

zásadní rozdíl mezi instinktivní aplikací vynálezu aplikací v podobě vědomého rozvrhu

u té instinktivní roviny tam jde o zkoušku a omyl jak tomu říkali že trailer na úrovni dějinné to sice mnohdy taky je zkouška omyl ale je to prostředkování vědomím natolik že ta zkouška se týká velmi komplexní situace a ten omyl většinou má nedozírné následky

to může mít

zároveň ten přechod od instinktům vědomí je přechodem od uzavřeného světa k otevřenému světu vědomí ale v rámci vědomí zase od uzavřeného světa mýtů k otevřenému se tu hlavu mýtus v podstatě se vrací stále k témuž Logos vždycky když postoupí o kus dál tak se ptá dál A to je ten takovej ten velmi otevřený způsob přístupu ke skutečnosti zatím co umí plus radí co dělat za takový takových okolností vždy stejně

zjednodušený

tady sem patří význam praktické logy zase světa kolem nás že jaksi to vědomí se chce tom sítě vyznat Proto musí

Dává věci do souvislostí

a ty souvislosti komplexnější závalu ještě komplexnější souvislosti

tedy zase je tady přechod od logice konkrétních praktických aktivit kolonizace světa celku vcelku

v té tradicích logické narozdíl

velkého významu se dostává konstrukci modelu

a rozumí se především myšlenkových modelů eventuelně tech modelů podle myšlenkových modelů sestrojený v reálně

a ta konstrukce modelů je stává se významnou cestou k porozumění

logické ještě ne lisované přírodě nelogické ve smyslu že tam Lobos lidský nezasáhl

tady

já ten postup Dneska dělám úplně jiný než minule Aby bylo vidět že z druhé strany se to jeví jeví podobně i když na to můžeme jít metodou celkem přijatelnou pro pro

moderní způsob myšlení

vědecky

přechod od lokace konkrétních praktických aktivit eventuálně malých komplexu kolonizaci sice vcelku přičemž tak konstrukce modelů nejdřív omezených pak čím dál větší představuje cestu k porozumění

skutečnosti která

jak má člověk za to login to one a není rozumí se jím

test On rozumí vynálezů které u uplatní a nerozumí vynálezy přírody on chce v přírodě vyrozumět podle toho jak si vymýšlí modely který by on sám realizoval a teď předpokládáš tamtud a příroda to tak realizuje je to svým způsobem jakási modernizace starýho animistický ho nebo já nevím jakého přístupu archaických lidí kteří také předpokládali že to co se odehrává kolem ní že to vlastně je jednání nějakých bytostí

za tím vším je odpor vůči chaosu který ovšem starší než realizace neumí to

a odpor vůči chaosu jak předmětnému tak vnitřní mu to jest člověk nesnáší chaos kolem sebe a nesnáší chov v sobě

to je jako takovým příznačným rysem toho jak

oslavy instinkt Respektive jak se vymkl těm instinktům který už přestaly dostačovat na tu kontrolu strašně komplexní

komplikované situace v níž se nějak musí orientovat

No a zkušeností zlobí z okresu skutečnosti tak omezený

jsou základem

Stream to vypočítá při té tendenci které nemůže nedbat která nemůže být nemůže vyhnout K generálními Kladno svět a ten svět základní vykládá podle těch letých zkušeností Jaký má s tím malým a komplexem

ovšem zároveň jim dosahují jste zkušeností nového typu totiž zkušeností s těmi generálními výklady světa

A tyto zkušenosti už přesahují rámec jednotlivce

tam patří jako nezbytná podmínka nebo nezbytný Aspekt schopnost navazování na předchůdce zase Počátky už jsou i v té před lidské sféře vyšší obratlovci nemají nejsou vybavení instinkty které by dostačovala v řadě funkcí se musejí něčemu učit od svých matek nebo rodičů

ale to učení je v podstatě napodobováním

kdežto

na lidské úrovni napodobování nového typu napodobování něčeho nového ten novosti napodobování novosti ne napodobování jenom co už bylo uděláno nejbližší vím že někdo něco vynalézt a já ho chci napodobit také něco vynalezl že ten abrahámovské typ Jaký archetyp tě napodobování v vynalézání ve vymýšlení

Já jsem si to uvědomil

literatuře to máte velmi často

v tom vtom

The sign ovocná k účtu na pokračování tam neprší jakýsi starý U nás se říká 38 Standa nějak Musím ti přece musí existovat nějaký postup nějaký trik jak ho chytit ať je všechno jedno tak důvěra že musí je cestovat nějaký Kdo to je to je zkušenost toho že lidi vynalézavý

to je zkušenost vlastního typu nezkušenost kterou jak babičky předávali Jak se vaří nějaký koláč

zkušenost je možno vynalézt nový způsob vaření

lásko tak knedlík no

taková hnidopich k poznámka k tohle prostě takovýhle Lidi chodí do filosofického jsou ale úplně přesně nachází ale to už patří do toho do toho jako širšího mě šlo o to ta důvěra až naivní důvěra že na to přece musí nějaký podobná Důvěra je je třeba No přece nesmysl aby aby tady celý Vždyť to vyvinulo že jo Ono se něco na to najde jaké Jak se vyhnout iKatastr

Tak já jsem myslel spíš na tenhle ten moment proč teda u toho koně samozřejmě Ten se ten zůstával ve svém světě furt Jo tak dokonale ovládal

ale ten člověk je je schopný teda se vtáhnout kde tě

tak bychom mohli zase srovnat význam paměti v přírodě to je významná věc bez paměti není života

jsou různé vynálezy přírodní jak jsi ten mechanismus nebo jak by se zeptat jak to tu funkci paměti zajistit koneckonců genetická informace To je to je způsob paměti

a můžeme mluvit o významu paměti v jiné společnosti že kde je skutečně se jde o to pamatovat si

něco jako že se to stalo ale ne jako minulost nýbrž jako pramen uložto jestli jako něco vyzvednutí ho Stalo se to vyzvedl se to Dodo na časy

a úplně nový význam paměti nananá bývá ve společenstvích dějiny tam kde už se ústavu ústavu dějiny paměť přímo předávaná na jedné straně

tím že se

sděluje něco ústní tradice

a potom je paměť pomocí zápisu dokumentu

která umožňuje

kontakt spojení

ne jenom mezi lidmi které jsou spolu ale mezi lidmi které jsou prostorově velice vzdálený můžeme psát do Austrálie a nemůžou a můžeme číst platónovy dialogy časově dva a půl tisíciletí

najednou tady docházíme k tomu spojování spojení se spojuje je to právě Logos že písemné zprávy zápisy

ušita paměť přímo předávaná

Pokud Nejde o to napodobování chvíli kdy malé dítě napodobuje dospělého tak ještě furt je v rámci přírody ve chvíli kdy s ním komunikuje

tak tu přírodu tu rovinu přírodní opouští a jaksí dostává se do světa řeči světa lovu

No a ten se celou se zvláštním způsobem tak nějak jako zmocňuje dosahuje větší moci většího dosahu intenzity a efektivity tím že je spjat s vynálezem písma

záznamu

který umožňuje

napsat zápis který pak se zcela mechanicky přenáší na dlouhé vzdálenosti nebo ne

nové časové distance

tady Vidíme že Logos už funguje nejde no

myslíš že můžeme připustit že jsme se vlastně ještě nezabývali pořádně když tady můžeme připustit jestli můžeme že to funguje taky Díky logu tak tady Logos vlastně spojuje shromažďuje Ne už pravá jsoucna uvnitř ani jenom

jejich akce

zevnitř

ale akce které jsou zaměřené od jednoho jsou tady interakce

nejde o sjednocování shromažďování organické

ale intersubjektívni nebo intersubjektívni by se dalo říct

a

ten rozdíl mezi přírodní a dějinnou úrovní

otevívá prostor pro to čemu Řekové dali název dialogos

ale dneska je z toho jenom ten Dialog což je poněkud ochuzený význam Ale celkem ještě pořád slušný

existuje intersubjektivita To jsem zapomněl i na přírodní úrovni že to je subjekt No spíš

a ta není schopná toho

k čemu říkáš takové dialogos dialogos je možné jedině na úrovni lidský

a to je zkušenost řecká jako zkušenost to bylo z byla zkušenosti jiných národů nebo jiných společenství ale výrazně to

artikulovaný právě Řekové

a tak už jen Ester a když tomu moderně vycházíme teda bez ohledu jak nebudeme doklady shledávat když to řekneme Tak jak tomu rozumím a dnes za zkušenou spočívá v tom že

se setká setkají dva nebo více lidí hovoří spolu

a uprostřed toho rozhovoru se ukáže pravda nikoli v tom našem smyslu k že tedy jsem
je v oslovení pravdou

která není původní obsažená ve stanovisku z žádného z účastníků

a

že tedy můžeme předpokládat nebo přece Řekové předpokládá že ten způsob

kdy lidé spolu hovoří spolu diskutují o věci že tento způsob není sice zárukou ale je jakousi od
je otevřený možnosti aby pravda oslovila ty hovořící

ty spolu hovořící ty účastníky dialogu

trik pravda není vnitřní výbavou těch kdo se setkávají ve světě jazyka

promlouvání snad je lépe než jazyk

ale pravda přichází respektive může přicházet tam kde lidé spolu hovoří

a tam se mohou cítit oslovení něčím co nebylo přítomno přítomno

jako východisko a nebo součást východiska žádného z účastníků dialogu

a celý náš pokus předvedený minule

a vlastně v celém tom kurzu

ještě dnes ve složce pokusem vzít tuto zkušenost dialogu vážně

nějaký pokud možno neuspokojuje jde tetovat

KONEC STRANY A

STRANA B

elementární ten aparát tady proto aby vyložil a nezapsal tuto základní zkušenost

Adélo nutně přerůstá do dějin a dimenze

jednak protože

není možné v rámci bytu Dialog v rámci mí to není možný

cesta do jiné dimenze a všem víme že do teď jiné dimenze přerostl mimo Řecko

Takže si musíme užitím toho slovo Logos stop Dialog dialogos klást malý otazník

Jak to s tím je

tedy přerůstá do jiné dimenze protože přerůstá za určitých okolností kdy už ty dějiny
fungují že přerůstá do sociální dimenze samo To by to nestačilo protože přejí stádo
sociální demence to by ještě mohlo být v rámci me tu a tam Dialog není možný

A protože už dějiny nějakým způsobem

začali fungovat

Tak Dialog nutně přerůstá do jiné dimenze

Je to zvláštní že určité momenty

vědomí dějin najdeme v Řecku ještě před vlivem židovství a křesťanství

většinou se poukazuje na to že tam vlastně porozumění činnosti chybí že dějiny tam jsou redukovány na kronikářství

co to je věc k soudu pro naši diskuzi není základní nejdůležitější

Já spíš bych tady položil otázku jak je to s přerůstáním dialogu do dějin a dimenze na jedné straně a

na druhé straně filozofickou Reflexy Reflexy třetího stupně spíš než omezeně filozofickou to můžeme ještě jiná taky že ale prostě to je reflexe třetího stupně to je kdysi jsme to tady říkali že první stupeň reflexe je když si uvědomuji že tam něco vidím 2 stupeň inflexe je že si uvědomil že to jsou rány

3. stupeň reflexe je že si uvědomuju že jsem si spletl že to nejsou Vrány havrani poněvadž vím jaký je rozdíl mezi vrána Havran a zapojil to do reflexe už to co všechno vím že části jsem něco zapojil už když jsem řekl že to jsou rány a potom ta kontrola Štěpí reflexe kterou jsem to zapojil ještě další Reflexy že to je ta třetí teprve T3 rovině že tam je doma filozofie

ted' otázka Jaký je vztah

mezi tím přerůstáním v dialogu do jiné dimenze a mezi

filozofickou Reflexy Já mám za to To bys za slovo lotr důkladného vyšetřování a to tak nebude provádět Když budete chtít můžeme se tam měkký večer věnovat Nemůžeme to věnovat chvíli diskuze Mně se zdá že

Primární je Dialog který přerůstá do jiné dimenze

adventní že tento Dialog i internalizovat ve formě filosofické reflexe

to jest že

jenom chtěl zeptat jak jsem říkal test a reflexe třetího stupně tedy že teprve druhotně je třeba ten Dialog přerůstající do jiné dimenze internalizovat v podobě do podoby modlitby

nebo sokratovské zkušenosti zajímavost daimonion a podobně

modlitba jako co

jako něco co se odehrává v té třetí rovině reflexe a je internalizovat jenom předchozího dialogu který přerostl do jiné dimenze

Mně se zdá že ten Dialog proroků a Lidu který oslovován

že je primární

a že předcházíte reflexí Krause nacházíme ve Starém zákoně na řadě míst narativně verbalizovat No jako třeba v tom v tom líčení toho a brumovského anti archetyp

Počkej Počkej jaký Ten příklad tu tuhleto pro Reflexy a narativní tam u toho Abrahám a co že sedíš ten Dialog proroků a

lidu

předchází že je primární a že teprve druhotně

se k tomu připojuje určitý pokus toho narativního zachycení podstaty perplex

Jaký se domnívám shledávat v tom v tom vyléčení to Abrams kvartety archetyp

Já mám ten dojem já to tady nebudu prokazovat ale zdá se mi že to je nějak kontakt vzniká nahlédnu té myši Zdokumentovat by se to dalo Jedině co bych mohl udělat dobrý stav výborný exegeta poučený filosoficky a už to má dělat takže to až až nějakého takového vychovám

pak je ta ještě otázka institucionalizace toho dialogu jestli je to správné či nesprávné nechávám stranou Fakt je že od samého začátku se filozofové začátku

Nedávno se filozofové pokoušeli to institucionalizovat svým způsobem došlo k podobné institucionalizaci v té jiných starých trochu že tam vysloveně teda ty některé stáda byli jenom záminkou pro shromažďování nadaných Mladíků který se tam učili na proroky

stádo myslíš dobytka Jo jo

takže prostě oni pásy že jo Tam bylo třeba že že že a moc byl pastevcem stehno Steko a že pravděpodobně to taková byla škola proroků která poněvadž samozřejmě nebyli jste z toho pokolení levý tak se musel živit vlastní prací a tudíž pásli jako všichni ostatní a izraelci a naopak ještě oni vás z důvodu ideologicky velmi silných protože byli přesvědčení mi nomádi vědouce že člověk je příchozí

a nemá pevného místa tady na světě a že teda je to chyba když se někde zabydluje Poněvadž si zvyká tak dál Všechny Jeremiáš neplátci jo třeba vlakový model momentálně že Ale my nevíme kým byl vychován je nemyslitelné aby ty prostě skutečně byli prostě pasáci

dobytka a najednou je něco jsem rozsvítil v hlavě a najednou začali prostě to To je naprosto barbarské způsob chápání tam nepochybně určité tradice pedagogický duchovní byly situovány

Tedy ať tak či onak Pravda je že je také v Řecku který si to docela institucionalizaci dochází velmi brzo do jisté míry stojí stejná běh institucionalizace můžeme vidět necháme-li presokratici sokrata který kolem sebe stále shromažďoval mladíky a byl odsouzen za to že je že svádí a náказы že ale potom další filozofové to teda opravdu z toho institut udělali Platón v akademii potom ty ty velice

výsledný zvuk logicky důsledný

metodicky propracovaný perimetrický peripatetický diskuze aristotelský No a pak už to šlo dál furt a to se udrželo pravděpodobně také protože se to ukázalo jako zvláště produktivní

Já myslím že nebylo jenom ten tím důvodem bylo že že tady každé intelektuál potřebuje určitý prostředí v kterém se rozvíjí to je taky pravda to zjistili souvěti že kvůli tomu začít dělat ty gorodky vědecký ale ale je to protože

když jsou aktuálně pohromadě tak tak ten Dialog je tak na spadnutí

a tím pádem je na spadnutí pravda že se aspoň doufat

Takže ta institucemi z v sobě něco mám a taky neplatí některé možnosti že jo že se tam ujme vladaření nějaký despota a všechny chceš po pádu jedny krychličky a tak dále ale každopádně se to do dneška vydrželo to je to je věc která jako má má

něco společného s tím logem takže

to že Logos v tom Řecku znamená ne jenom to co spojuje shromažďuje jak jsme to vykládali pro WiFi

eventuelně pro pro jednotlivé Aktiv akce to je pravej soudce že to že to zároveň byl název název pro jazyk řeč slovo slovní kontakt

mezi lidmi

Pravděpodobně to není náhoda A není to jenom jak si souvislost takové jakože Koruna je v kapce korun stromů a koruna královská Taková náhoda to není

je tam něco podstatného pravděpodobně opravdu ten Logos má co dělat

s tím

promlouvání a nejenom ne jenom s tím že tam sbíráme písmenka nebo sbíráme zvuky a dáme to do integrujeme to dohromady nejenom v tom smyslu ale že je to cosi spojujícího shromažďující lidi lidi spolu

Takže tím jsme našli jakýsi moment přechodu k dějinám Pokud nebo Logos

takovýto připomenout toto význačné u České středisko třeba v Alexandrii pozdější univerzity středověký že moderní vědecké diskuze

Tam všude se ukazuje jak jde tahle institucionalizace dialogu spolu systém porozuměním pro jaký si pro to dějiny že najdeme Jak si poprvé pěstovat tě první filozof dějin

a blbost 1 dějepisec filozofie

to jest se vyrovnává se svými se svými předchůdci je ovšem charakteristické že to nedělá jako s předchozím když jako se svými partnery

u aristotela ještě ten ten to uvědomění dějinnost ti chybí o to jenom reálně dělá ale přitahuje City minule myslitele Jako do své přítomnosti a diskutuje s nimi jakoby v přítomnosti

ti

vztah k jiným předkusu tu je vědomí stahováním předchůdcem to není vidět v jednom vztah její nosti dialogu

To není tak jednoduché a Je pravděpodobné že protože potom už řecká filosofie vypadala že by asi k tomu vůbec bejvalá nedospěla Kdyby nebyl ten ten další inspirační zdroj z toho vysoce vypjatého smyslu prodejnost a dějiny u

je jasné že teprve dějinnost faktická a také potom reflexe tedy nosiči uvědomění divnosti test dějiny myšlení

reaktivnost faktická taky ne myšlení umožňuje pokrok generací v poznávání skutečnosti není možná by každá generace Jak jsi mluvila byla v dialogu jenom sama se sebou a začínala vždy znovu patří k podstatě evropské tradice že se navazuje menu evropské tedy ale zejména evropské jak se navazuje na kontexty které sahají hluboko do minulosti

proto evropskou je to všem charakteristickým už je to dělá vědomě to nějak to není jenom takže by to přitahovala do přítomnosti jako to dělá ten Aristoteles

a právě pro tuto toto vědomí dějinnost a to při užívání tajnosti vědomé má obrovské významu písemné zachovávání

v textu vyjádření stanovisek

víš jak to píše třeba oběd

a také vědeckých V moderní době vůbec vše odborný význam odborných časopisu učebnic systematických výkladu které které

představují kompendia Garda

docela nová situace se objevuje ve chvíli kdy předmětem odborného zájmu sestávají dějiny samotné

ať v užším vymezení to jest Aristotelův statikum jak jsme si říkali nebo dotyk sokratovi a vrtulník platónovy a sofistu

je to je teda

jsem u toho právě chybí ještě to vědomí že to je stav dějinám že tady vlastně posuzuje dějiny No tady posuzuje jako by přitom ne Neslyšíš umělec přitom mě ne ne partnery dávno třeba už zemřelé

ale už tady to začíná a později zejména pod vlivem trestný a křesťanství a židovství a křesťanství vztah k nám vůbec ne Jenom dějinném jednotlivým činům to tam je také aby ho vyloženě a nikdy Jinak vůbec

ale jasný se rozpoznává že dějiny vcelku

i v jednotlivých složkách jsou chaotické

zvrací se v opak toho co lidé zamýšleli

Jinak jsou lidé snídani silami které přesahují

silami které se vymykají jejich kontrole dokonce i tam kde původně nepochybně šlo o jejich vlastní výtvary vynálezy

Jinými slovy zkušenost takzvaný emancipovaný elementy

které jako píší

jako by byl nadaný vlastní samostatnosti vlastní subjekt nosí a subjektivitou také jsou teda personifikovaný

emancipovaný elementy které které jako píší parazitární jako odcizené produkty lidských aktivit kteří druhotně ty lidské aktivity podrobný tak aby mohli žít sami

Rest aby aby si člověk a zotročují člověka ačkoliv původně jsou produkty člověka

rozpoznání je staré ale chci velmi takový hluboký a názorný obraz potom najdeme poprvé řekla a potom radikálně History zóny motorizovaný Marxe

teto odcizení Logos Zajímavý je že že ty odcizené produkty emancipované elementy ty jsou schopné jakoby žít jenom díky tomu že jako by měly svůj vlastní logo

Já bych nemohl vypadat jako že

jak by to byly pouhé nějaké přírodní katastrofy

a že se to jeví jako ten zlý jako ďábel jako

nějaký ničící bůh trestající bůh a podobně

to je možné jenom tam budeš že to má jako by svou jako email Jako by život tak to máš jakoby nějaký svůj nos

a tento odcizený Logos emancipovaný elementů odedávna vyvolával fantazijní představy o nadlidských silách démonech bozích kteří trestají jak jsem říkal

oprávněná modernější kritika těchto představ všem bývalá popravít je spojována s odmítáním pozitivní funkce lovu

Logos vysvětlení

a to bylo jako jakoby

Nácvik toho jak byl od vysvětlím potom Logos i ten v tom pozitivním smyslu

jako emancipované elementy byly odhaleny

v tom smyslu že s to jsou odcizené produkty lidské činnosti

také také úspěchy a pokrok jehož lidé dosahovaly byly důsledně převáděny na lidské aktivity jako svůj poslední zdroj

odhalováním to že vlastně není A to je stará diskuze že jo v křesťanství velice živá

erotická

etické stanovisko

1d tady zlo a dobro

anebo že to není heretické stanovisko to je katolické stanovisko že zlo vlastně není že to je takový smrad akorát ismus

to nebylo sice odsouzeno na konci lék protože to odsoudil pouze protestanti

Naty konci neměli to je jediná záchrana Josef ratzinger tvoje číslo připouští a ono to dělám Prince zase démoni v tom v té vlně obnovené religiozity A demytizace samozřejmě všichni konzervativní teologové budou znovu života Ďáblíce přirozených každý úpadek v církvi je provázen myšlením ďáblu

ale i evangeličtí charismatici No taky trošku Musíš to změnit jenom tady brzo tak i tobě jsem odpovídat A ty jsi to já si ty jsou tady zticha

hotel Bratislavě

No a

metapis ologie no tento postup že chci i ty pozitivní aktivity byly vykládaný jako mající zdroj člověku

tento postup který byl oprávněný v tom odhalování Tex neduhů a všelijakých právě jako mající svůj původ v člověku neprávem aplikoval na to pozitivní

pes skutečně není žádný Logos

ale je logo z těch správných

aromatický nějak to je dogmaticky zatím No romanticky to je do diskuse No a právě pro to teda je potřeba Tady je vidět tam tam je něco důležitého té potřeboval rozlišit

vysibla působící objektivní Logos jo teda jsem objektivní v uvozovkách to jest ten hloupostech pravej soudcem a jejich aktu

že vše ostatní prochází vědomím A to už na tom je účasten člověka tudíž tam tohle může být takže tento postup kojenci dovolené s tendencemi předmět jeho myšlení předmětem myšlení na to všechno dávalo placed a vypadalo to že to je všechno v pořádku protože když budeme myslet predmetne tak to znamená že vždycky Musím převést na nějakou příčinu už od aristotela

Má tudíž nepřestane Bouzova uznávat dají Moni a pušky a bohy a tak dále A uznávám jak jenom člověka No tak to musíme tu ta poslední příčina toho je ten člověk pokud to není příroda

Děčín může rozhodovat dějinách šneci v přírodě můžou dojít mohou mít vliv nějaký přírodní teda v dějinách můžou mít neblahý vliv nějaký přírodní kataklyzma nějaký nějaký přírodní katastrofy že ale dějí nezlob nemůžeme odvozovat z přírody

z toho se pak chybně uzavřel že ani jiné pozitivum test

No ale dějiny je třeba posuzovat také a dokonce především subspecie zkušeností s dialogem

jinak spolu spolu lidé vedou Dialog Dokonce to základní Čím se dějiny mohou charakterizovat a tak jako v dialogu také v dějinách se uprostřed tohoto dialogu ozývá

vyjevuje pravda

V dialogu dějinném se ozývá oslovuje vyjevuje pravda

kogentně

Evo jistěže kontingenční nebo ne nemusíš jiné Nemůžeš jí donutit

stejně jako v dialogu

také v dějinách testu v jiném dialogu není nikdy hned na první poslech a pohled zřejmě evidentní že jde opravdu

Takže opatrnosti vždycky nezbytná a kontrola

zaslechnout pravdu a hned Na plný na plný pecky brát že to je pravda to je naivita nepřipustná naivita

Oseček musí odeber do pouště tam 40 dní Přemýšlím si to je opravdu pravda

obrazně řečeno a ze všech stran to probrat

charismatický muž to nepotřebuje ten to vyjde údajně ale my nejsme charismatičtí muži a tudíž my to potřebujeme

při biřmovaný jako to je v souvislosti s tím Curry soustředění Carisma svátost pro nás zákon tedy

opatrnosti nezbytná kontrola nutná jsme řekli nicméně dialogem

znamená určitou zkušenost také s pravdou

I když to není totéž

a je to zkušenost která není vdaná

původně člověku to skutečně zkušenost ze setkání

a není dána také jako zkušenost přejatá od někoho druhého tedy abychom to setkání tedy v by patřilo teda

pohovořit Co to je ta ta ta reformační

víra víra že slyšení Hrozňatova obecně křesťanský výrazy slyšení že jo Pavel Pavel to je

z slyšení nerozumí se to je to je to je kde jsou dva jeden mluví 2 druhý to poslouchá že a z toho že se rodí který tedy by bylo potřeba ale to přesahuje do teologie že mi se to můžeme udělat bez konfrontace

který tak zkušenost dialogem znamená teda zkušenost s pravdou která mi nedala ani přírodou a dějinami ani přístupem lidského subjektu a kteréhokoliv který do toho jiného dialogu vstupuje A není ani lidským produktem výmyslem projekcí

ta zkušenost znamená tohle zkušenost pravdou je zkušenost s tím co nelze převést nelze odvodit Z ničeho Co je tady kolem na dispozici

animals

z toho vyplývá

pravda která promlouvá k lidem v dějinách

musí nejprve najít vnímavého posluchače

nejspíš vnímavější ho než jsou ti druzí I když jak známo z kamene

může být Zbuzany jsi na bránu

abrahámovi tam je ten by měl být ten posluchač podle tebe vnímavější Ty ostatní jsou hluchý a jeden to slyšel tak já to oznámeno označují jako vnímavější jestli je to správně To nevím možná že to nezáleží na ty vnímavosti nýbrž na tom jak je osloven

úplný blbec může být člověk že jo malá malá opice opice oslice toho pohovořila najednou

ale já nechme toho že už je už je v manéži už v slyšení toho vnímavější ho v jeho pochopení je přítomen lidský prvek Nic mu nepomůže žením a vyšší nebo méně vnímali máš i na druhým napomůže prostě už v tom že to vnímá už je v tom britský Prý je tam jistá složka padající na vrub tomu Kdo slyší někde osloven

to je blbost ne ty měl slova

Kdo slyší ano poslechne se nemůže Bylo mi do toho světa jako objektivita

když osloví někoho a už v tom jak to oslovení uslyší A jak ho pochopí už tam je ten lidský prvek přítomen

čistá ryzí pravda na tomto světě neexistuje

schopnost uslyšet a porozumět nesmíme chápat jako něco přirozeného

Vy jste přirozené předpoklady samozřejmě může mít a může do sebe zapojovat a integrovat ale ta schopnost uslyšet a porozumět je spíš jakási připravenost jakási vycvičenost připravenosti spíš než dovednost

v bělostném to zběhlost vycvičenost

připravenosti

pozornosti

No a to znamená že to není v přirozeného že třeba se tomu vyučit mít učitele mít vzory navazovat na předchůdce

jen jediný člověk je schopen se vůči pravdě otevřít jako vůči pravdě

před dějiny člověk se může sice náhodou dopravy strefit ale nevím o tom

to už věděli presokratikci půjdeme Kde máš ty hranice dějinnost já na něj nosti tam u těch
estetiku nebo bude to je útoku spíš ale my jsme to tady spíš strukturálně rozlišovali než dýně
ředění člověk který nemůže náhodnou spadnout na pravdu ale nevím o tom a nebo i když
náhodou má nějaký tuší že to je spíš pro veliký nedovede odlišit očistit od s příměsí od omylu

TETAnet je logická nebo Ethernet reflektivní povaha mít

zatím je dána už budu končit Dneska jsem trochu protáhlý Ty máš ty začátky jsou
nejdůležitější Honza by tomu by stačil vždycky poslední bod

člověk který je tedy Nemůže nemůže nic Očistit a také tak se ukazuje dějin a povaha to jak se
projevuje

existují státní kontinuita jednotlivých oslové jednotlivých oslovení ze strany pravdy

a to jak souvislost synchronika

Time umožňuje ono zvláštnost dialogu dvou lidí kteří jsou si přítomní

Tak to mi slzy a chronická která umožňuje Dialog napříč dějinami a dokonce je pochází a
chronická Prosím tě to jsem zatím nezaregistroval synchrony ve stejnou dobu diachronický
po celou dobu tady asi jo

to není asi

jako jednoznačně taky je tu asi pomůcky

ale nejde Primárně to je duté ta věc nejdůležitější kterou nevím jak lépe Vyjádřit co všechno
je okružování kolem nejde primárně o kontinuitu zaslechnu continuity těch kteří zaslechli

ne tedy o kontinuitu v dějinách dokumentovat I no na těch jejích dějin

test imanentní dějinách

Míšo kontinuitu která se vyjevuje pouze skrze Logos

a teď pouze v Flexi

nic z toho

co se z nás stane skutečností faktem

nemůže být ztotožněn s manifestací samotné pravdy Dějiny nejsou epifanie pravdy

jako je Logos

co se

nebo tak jako je roboti co se ukazuje

jsem se neukazuje

tak je pravda

zatím co se ukazuje v dějinách

můžeme popisovat historiografie
tam nikdy nemůže říct nic O pravdě
a je dokonce zatím co
se vyjevuje jako Logos
v dějinách
to jest jako to co integruje lidské dějiny Číny
Alice divné osobnosti
a pochopitelně je i zatím co je to nejcharakterističtější pro dějiny to jest zatím Jediným
dialogem Zatím spolu promlouvání
na sebe promlouvání lidí
tím Jediným dialogem do něhož vstupuje každý lidský jedinec jsi zatím ještě
No tak pravda se tam objevuje ne donucena dialogem nýbrž uprostřed jo
aniž by ty předpoklady musely být obsaženy ve stanovisku některého z těch kteří do dialogu
vstoupili
takže
V tomto smyslu pravda není imanentní dějinách nýbrž je v dějinách pouze
takže je za nimi že přístup na lidskému porozumění
a nikoliv lidskému
popisu
Co je to za nimi Tome tak trest internet Runs taky pravda je skutečnost která jezdí námi úzce
spjata ale má charakter Metoděj
a tohle je nutné metodický přístup k otázce smyslu dějin ať už v celku ať už třeba Národní
nebo nějakých jinak omezených smysl dějin je meta dějin a nutně
No to je podivný smysl dějin v tom nejhlubším smyslu není a nemůže být v dějinách obsažen
ale ten smysl se stává
o prostředí
a ještě přesněji nad nimi nebo za nimi
Takže je osvětluje
že jim dává ostřejší kultury
že ty dějiny se ukazují ve světle pravdy
ve světle toho smysl Takže ten smysl vlastně teď dějin je tady něco jako to mluví mluví o to
the výzvě Challenge responds ten smysl to co volá z budoucnosti abychom těm dějinám

tu podobu dali svými činy svým rozhodnutím to není smysl který by se nějak jenom prostřednictvím člověka jako nějakého Media by se uplatňovala prostě s nějakou osudovou je to smysl který sestává je to smysl ve smyslu toho

poslání povolání výzvy nebo něčeho takového co přichází a ve chvíli kdy se to nějakým způsobem realizuje tak my můžeme interpretovat minulé doby

jako obrovskou příležitost

nebo skvělou příležitost který kterou je jeden člověk naprosto jasnozřivě viděl a ty ostatní vedle

a ta příležitost ta tě jinak není

tam je jenom ta lidská reakce

ten jeden člověk který vedl jako myslíš Karviná lišily jen když je vedle Francii ne ne

totiž patří k věci že ten smysl dějin a nebo teda možná O pravdě radši zase zpátky nikdy není kdy nedochází a nemůže docházet k plnému vědomí a uskutečnění k naplnění

a dá se říct že ženy se ukazují skrze Logos ve světle pravdy Ty ty to teď jsem tam stačilo tak jinak to nejde nějak to nedalo sám nestačí musel tam musí tam být ještě ta pravda

No ale přesto že ten smysl nebo ta pravda nikdy není dokonale naplněna bychom mohli říct Tady se stala celá plná pravda

tak přesto ten smysl i nedokonale realizovaný nebo i nerealizovaných je

vstupní otevření lidskému porozumí jak jsem říkal pokud si ovšem to rozumí samo správně rozumí

Pokud samo sebe ne interpretuje vypni

pokud má tedy správný přístup k sobě ten přístup k sobě je elementární důležitý protože právě přijdu v přístupu k sobě

jako předpoklad je skryt odstup od sebe a tedy i ten extatický moment kterým jediné ta pravda se může středověkem setkat nebo v kterém se člověk může setkat s tou pravdou v tom jak statické momenty kdy toho sám jako Dan a není protože ta pravda žádná není

kytary z druhé strany vidím a jak je nezbytné nechápat pravdu jako husté svázanou s jsoucnem nebo dokonce jako jsoucno

tato porozumění to je porozumění

konec Počkej tady si řekneš slovo se stalo tělem Tady se stalo celá plná pravdu nebo tady se stala cihla plná pravda

LvH: Deset minut přestávka!

=====

[44:50] (Začátek debaty o jiném, ale velmi zajímavém tématu: je možné navazovat na vnitřní? A co se o tom vnitřním dá vlastně říci?)

Havlíček: Hovořil jste o vnitřní jedinečnosti a o vnější jedinečnosti. Pak jste hovořil také o tom, že když není žádná reakce na vnitřní jedinečnost, že pak jako kdyby se ta vnitřní jedinečnost [ani] nestala. Ale já se stále vracím k tomu, když se tady hovořilo o ukazování a o jevení. Jde přece o to, že vnitřní jedinečnost není něco, co by se ukazovalo, ale je něčím, co teprve tím, jak se to uskutečňuje, tak se to potom ukazuje. Takže se vlastně ptám, o jaké navázání na vnitřní jedinečnost jde? Samozřejmě, že potom lze hovořit o navázání na vnější jedinečnost. To bych chápal. Ale nepochopil jsem, co by znamenalo „navázání na vnitřní jedinečnost“. *Cosí jako reaktivita, ale na vnitřek, o to tu jde.*

LvH: Výslovně jsem na jednom místě řekl, samozřejmě, druhá událost nemůže na vnitřní jedinečnost [první] události reagovat. Pochopitelně. Já to nepopírám absolutně, protože **existuje právě v dialogu nebo vůbec ve světě jazyka, ve světě řeči, ve světě lidské komunikace, existuje cesta, jak toho druhého brát jako nitro. To je zkušenost lidská. Jedna cesta je tedy na lidské úrovni, prostřednictvím řeči. I když se o nitru druhého jen domýšlím.**

KONEC STRANY B

KONEC KAZETY 1

ZAČÁTEK KAZETY 2

STRANA A

LvH: Je zkušenost, že je chyba se u druhého člověka vztahovat jen k tomu, jak se ukazuje, jak vypadá. Třeba kvůli jeho kráse, a přitom nám nevadí, že to je husa, ta krásná [dotyčná]. Jako by nám bylo jedno, kdo to je, a jenom jak vypadá. To je prostě nepřiměřené. **Rozumíme druhému, rozumíme jeho motivům. Ovšem ne tak, že bychom je nahlíželi, že bychom na ně přímo reagovali. My si je domýšlíme. A tady ukazuje Scheler, jak to není možné bez určité sympatie, bez lásky, že to je noetický princip. To je sám o sobě pěkný a důležitý přípodotek!** Je ale nepochybné, že na nižší úrovni je to vyloučená věc. Teprve na nějaké hodně vysoké úrovni a právě skrze LOGOS a tak dál, tam je to jiná záležitost, ale na té nižší úrovni, tam není myslitelné, aby nějaká událost reagovala na druhou, na její nitro. Jedině na to, jak se ukazuje. *Včely nebo mravenci už by tohle taky nějak uměli, nemusí to nutně být jen lidská záležitost; ale u atomů se reagování na vnitřek předpokládat nedá. Druhá věc: vztah LOGU a subjektu, to bude ještě důležité téma. Václavka to ale vidí v napětí s jinými texty. Klíčová otázka je, jestli opravdu elektron, jak říká Whitehead, může nějak reagovat na rozvrh živého těla. Nebo k tomu stačí, aby reagoval na vnějšek těla? To by bylo dost divné... V MD 87/150 o tom Hejdy píše; je tu otázka, jestli elektron reaguje opravdu na vnitřek, nebo jen na velký, agregovaný vnějšek? Hejdánek tohle nerozhoduje. Mimochodem, četli jsme pak s Václavkou Whiteheada (str. 115 v Science and the Modern World, „Thus an electron within a living body is different from an electron outside it, by reason of the plan of the body.“). Whitehead neříká, že se elektron „chová“ jinak, ale už Whitehead by možná připustil, že jde o jiný elektron. Ale to už předjímáme debatu, která na bytovém semináři teprve za chvíli následuje...*

MD 87/150 (27. III. 1987, cca rok před tímto bytovým seminářem):

Abychom vůbec mohli mluvit o tzv. nepravých jsoucnech, musíme předpokládat, že na určité úrovni (a možná dokonce na velmi nízké úrovni, téměř od samého počátku) jsou některá pravá jsoucna schopná reagovat nejenom na jiné pravá jsoucna jednotlivě (individuálně), nýbrž dokonce na určité shluky či skrumáže (agregace) jiných pravých jsoucen. A to znamená, že musíme předpokládat již na těchto relativně velmi nízkých úrovních značný význam něčeho, čemu jsme si navykli na lidské úrovni říkat „fenomén“. Jde totiž o to, že – na rozdíl od kantovského pojetí např. – není za každým fenoménem nějaká „věc o sobě“, nám sice nedostupná, ale s oním fenoménem přece jenom určitým způsobem spjatá (pochopitelně vylučujeme pouhé zdání či iluzi – to je jiná kapitola). Není žádné „skutečnosti o sobě“, když se nám něco jeví jako dvojice nebo trojice jenom proto, že se dva nebo tři předměty (věci) nahodile vyskytnou vedle sebe nebo že se nám tak jeví (např. když se nám Orionův pás jeví jako trojice hvězd, které však k sobě vlastně vůbec nikterak nenáležejí a jen se tak našemu pohledu „promítají“). Souhvězdí ovšem vůbec nelze prohlásit za pouhé „zdání“, neboť každý pozorovatel hvězdné oblohy se může na vlastní oči přesvědčit, že to jsou nezaměnitelné sestavy hvězd (něco jiného je poznání, že jejich skutečné vztahy neodpovídají vůbec tomu, jak se nám jejich vztahy jeví). Ale podobně jako tomu je s naším zrakovým reagováním („viděním“) oněch sestav – na ony sestavy – podobně tomu je i na nižších a nejnižších úrovních. Tak můžeme pozorovat, že molekuly (a jejich agregace) reagují (např. gravitačně apod.) na celé agregace jiné, nebo že izotopy navzájem reagují tak, aby zachovaly pravidlo tzv. poločasu rozpadu apod. **Schopnost reagovat nikoliv pouze na „pravá jsoucna“, nýbrž na celé agregace pravých jsoucen předpokládá, že pro reagující jsoucno se ona agregace „skládá“, „integruje“ do jakéhosi zdánlivého „celku“ – a to je právě onen jakkoliv primitivní fenomén či – chceme-li zajistit odlišení od lidského charakteru fenoménů – jakýsi předfenomén, protofenomén. – Na druhé straně je třeba uvážít, že nevíme, zda jednotlivá pravá jsoucna na sebe reagují a vůbec jsou schopna reagovat jinak než na pouhé fenomény (tady zase s výjimkou lidské roviny, kde se možná poprvé objevuje schopnost člověka „vidět“ v druhém člověku bytost sobě podobnou, druhé „já“, nejenom tedy fenomén druhého člověka). – Tento druhý problém musí zatím zůstat předmětem úvah a zkoumání. Je to téma vysoce důležité, neboť úzce souvisí s pojetím života: je možné, aby se – podle Whiteheadovy formulace – elektron choval v živém těle odlišně než v anorganických souvislostech jen díky tomu, že je díky specifickým vlastnostem „agregace“ jiných jsoucen ve svém okolí a tedy díky „objektivní“ možnosti a zároveň své subjektivní schopnosti reagovat na onu „agregaci“ jako na fenomén, tedy „celkově“, s to modifikovat své chování už na tomto základu a tedy jen díky vztahům k předmětným stránkám oněch pravých jsoucen ve svém okolí, anebo je za určitých okolností schopen takový elektron reagovat nejen na vnější stránku jiných pravých jsoucen, ale i na jejich stránku vnitřní? Je takový elektron za určitých předpokladů vnějších schopen se „zařadit“, vnitřně integrovat do vztahů mezi jejich vnitřními stránkami, tj. vstoupit do jakéhosi „tajného“, nevnějšího svazku s nimi?**

A ještě MD 87/528:

Nemůžeme než předpokládat, že ryzí nepředmětnost je s to nějak „zakoušet“ skutečnost konkrétních událostí (eventuelně i jakožto subjektů vlastních akcí, reakcí a skrze tyto reakce i subjektů určitých osvětí. Jen tak je možno sladit představu zdroje všeho nového, všech přesahů (transgresí) zaběhaných mechanismů (setrvačností a jejich souhry) s představou či spíše předpokladem, že v samotné nepředmětné skutečnosti nemá nic předmětný charakter, tedy že jde o nepředmětnost vskutku „ryzí“. Nicméně tím neunikneme problému, jak chápat povahu takové „zkušenosti“ a jak vůbec chápat onen „meziprostor“, zprostředkující zprvu jen jednostranný vztah ryzí nepředmětnosti k předmětným skutečnostem, jako jsou události (konkrétní, pravé, event. subjekty). Každá konkrétní událost („srostlice“ vnitřního a vnějšího, budoucího a již nastalého) musí být schopna se vůči ryzí nepředmětnosti otevřít, zaslechnout ji, poslechnout ji, udělat ten nezbytný krok, jímž dojde k transgresi. Zároveň ovšem sama ryzí

nepředmětnost musí nějak respektovat také danou situaci oslovované události, její vnitřní i vnější možnosti i danosti, a vést ji ke kroku, jehož je schopna. Ani v jednom případě nemůžeme mluvit o reaktivitě, neboť ta znamená schopnost subjektu reagovat na vnější skutečnost (na druhý subjekt, na nějaké konglomeráty pravých jsoucen, tedy i na nepravá jsoucná atd.). Víme ovšem, že živé bytosti jsou schopny reagovat nejen na vnější stránku jiných živých bytostí, tj. nejen na jejich jsoucnosti, nýbrž také a především na jejich časové struktury, na jejich bytí – a bytí pravých jsoucen se neukazuje vnějšímu přístupu. To by nás mělo vést k důkladnějšímu zkoumání.

=> Každopádně tyto specializované úvahy se tu neexponují. Reaktivita je reakce na vnějšek. Díky řeči můžeme si také můžeme domýšlet nitro druhého. Ale víc se tu neříká. Chybí tu úvaha o tom, že existuje cosi jako „reaktivita“ na ryzí nepředmětnost prostřednictvím nepředmětných výzev – tedy že jedna včela nereaguje na nitro jiné včely, ale že všechny včely reagují na výzvu, před kterou (společně) stojí. Přes tuto myšlenku by pak bylo asi možné vysvětlit i Whiteheadův elektron.

Havlíček: U obrátů typu „reakce na jedinečnost“ se v podstatě míní jen reakce na vnější stránku té jedinečnosti.

LvH: No ne, já jsem mluvil i o té vnitřní [nebo chtěl spíš říci vnější?] [jedinečnosti], abych ji rozlišil, protože Leibniz mluví jen o vnitřní jedinečnosti. U Leibnize je jedinečnost omezena jen na nitro, kdežto zvenčí jsou [si] všechny monády podobné jako vejce vejci. Víc než vejce vejci, i vejce se mezi sebou liší. Kdežto monády jsou naprosto identické. Kromě svého místa [lokace].

Havlíček: ano, to je to, že elektrony v různých prostředích se chovají jinak. Na to jste chtěl poukázat. Ta vnější stránka monád. Která u Leibnize je stejná, ale u Whiteheada je zdůrazněno to, že elektrony, i když vnějšně [také] nejsou jedinečné, ale každý elektron se v různém prostředí chová jinak. To je potom ta vnější jedinečnost. I když i tam je otázka, jestli je tam vůbec nějaká vnitřní jedinečnost.

LvH: No, ano, dalo by se říct. Ta vnitřní jedinečnost je tam nezbytná. Je daleko jistější než ta vnější. Ale jak to Whitehead myslí, že se elektron chová jinak, to se týká jeho chování a nikoliv toho, jaký je. Whitehead to formuluje tak, jako kdyby elektron v obou případech byl stejný, ale pokaždé se jinak choval. To je samo o sobě ještě pozůstatek metafyziky, která zapomíná, že elektron je tím, jak se chová, a ne něčím mimo to chování. *K eventuální obhajobě Whiteheada viz komentář výše.* Ale jinak souhlasím. Jen je tam určitá mez, za kterou se nesmí dál.

Někdo: Je to tím, jak se chová? Potom je to tedy tou vnější stránkou...

LvH: No ne, já jsem chtěl naznačit, že když Whitehead říká, že elektron se chová v živém těle jinak než atd., tak že tam má mezeru nebo nedostatek v tom, že předpokládá, že je to týž elektron, který se jednou chová tak, podruhé tak. A on je to jiný elektron. Tím, že se chová jinak, je to jiný elektron. Nemůžeme říct, že je týž, protože pak bychom převzali celou tradici, že je tady jakási substance elektronu, která se nemění, a ta se pak nějak chová, ale to, co se chová různě, je neměnné. Což je ten rozpor.

Havlíček: Ještě jedna věc, která se týká LOGU. Nebyl jsem tu, a tak nevím, jak jste s dějinností a s dějinami vůbec [někdy předtím] začali, ale pokud se vrátím ještě k tomu minulému, kdy se hovořilo o funkci LOGU, že LOGOS má funkci spojující a zároveň oddělující... Ale když se dnes vedle funkce LOGU jako něčeho, co dělá nebo zajišťuje vnitřek události, ale taktéž zajišťuje spojení akcí té události, se tady připojila ještě další věc. Že dělá propojení i událostí

navzájem. A pak tam ještě bylo vzpomenu, že dělá integritu dějinných událostí. Vedle přírodních. U těch přírodních zajišťuje integritu, jak se říkalo, právě vnitřku, a ještě akcí. Tady mě zaráží jedna věc...

LvH: Vy jste tam vložil celou řadu věcí, o kterých jsme nemluvili. Ale to je jedno, já chci vědět, kam to chcete...

Havlíček: Už předtím jste hovořil o tom, že LOGOS je v podstatě integrita bytí. V podstatě zajišťuje...

LvH: Není to integrita, nýbrž je garantem integrity. LOGOS sám není integrita bytí, nýbrž zajišťuje, zakládá tu integritu. *Pro Hejdánka, zdá se, platí, že bytí = událostné dění.*

Havlíček: Zakládá tu integritu... No, to by znamenalo, že LOGOS je ještě něco vedle bytí?

LvH: Ta integrita je skutečná. Je to jsoucí integrita.

Havlíček: To není jsoucí integrita. To není integrita, která by měla povahu jsoucna. To „je“ dáme asi do uvozovek...

LvH: No... To je přece integrita toho jsoucna.

Havlíček: No moment, integritu jsoucna a integritu bytí bych odlišoval. Protože...

LvH: Pak ale musíte říct, jak to rozlišujete vy.

Havlíček: Pokud bych to vykládal, pak můžu podat takové vysvětlení, které není úplně moje, že to bytí je něco, co se uskutečňuje, a to uskutečňování bytí je v podstatě jevení, a to jevení je vždycky jevení nějakého jsoucna. A to bytí, které se zde uskutečňuje, které se zde nějakým způsobem odehrává, to má jistou integritu.

LvH: Čili pro vás jsoucno je pes tady a teď, *hic et nunc*. Nebo ta kočka teď tady. Tato kočka není to kotě, co byla...

Havlíček: Je.

LvH: No tak jak to říkáte, že se to...

Havlíček: Ta integrita... To bytí, které se uskutečňuje, se projevuje takovým způsobem, že se při tom vyjevuje, resp. přesněji ukazuje, abychom rozlišil vyjevování a ukazování.

LvH: A ukazuje se jako co? Jako jsoucno?

Havlíček: No, ukazuje se jako jsoucno.

LvH: Jak to? Copak tohle je jsoucno? Jsoucno je ta kočka od začátku do konce svého života, to je jsoucno.

Havlíček: Mně se tady ukazuje kočka, která tady leží a spí...

LvH: Ale to není jsoucno. To je jen to, jak se nějaké jsoucno momentálně ukazuje. Včera se ukazovalo jinak, za chvíli se bude ukazovat jinak, poněvadž se bude [ta kočka] protahovat.

Havlíček: Integrita toho jsoucna je založena právě v integritě bytí.

LvH: Ta integrita žádná není možná! Aleši, to je nonsens. Když je to *hic et nunc*, žádná integrita tam není. To je prostě nějaký...

Havlíček: Ale moment, vy hovoříte... Já tady žádný takový okamžik, teď, v tomto okamžiku, a na tomto místě, nevidím.

LvH: Ale říkáte „ukazuje“!

Havlíček: No ukazuje!

LvH: No tak to je *hic et nunc*! Nemůže se ukazovat včera!

Havlíček: To ukazování, nebo i to jevení, když se to teď jeví mně, má nějaký průběh. To nejsou nějaké...

LvH: Není pravda. Ukazování se ukazuje teď, nebo se to neukazuje.

Havlíček: No ne, ukazování se neukazuje. Ukazování je proces.

LvH: Ne, není.

Havlíček: No, tak v tom je ten rozdíl. Já právě na rozdíl...

LvH: No rozdíl, ale my jsme si to říkali jinak, takže vy teď musíte říct to celé úplně jinak, abychom o tom mohli mluvit. Poněvadž nikdo nerozumí, co máte na mysli, když to říkáte jinak.

Havlíček: Když chcete vzít tu věc, že ukazování je jen časový okamžik, a ukazování nemusí být ukazování nám, to už je potom jevení, ukazování je to, že se tady ta věc vůbec nějakým způsobem ukazuje, a vy to ukazování berete jako nějaké poskládané, jednotlivé, jenom časové...

LvH: Ale jak se vám může... Otázka je: tahle kočka, co je ta kočka? Je to kotě, dospělá kočka, anebo stařec-kočka, stařena-kočka? Co to je?

Havlíček: No to, co se mi jeví...

LvH: Co to je „jeví“?

Havlíček: Jevení je ukazování mně. To jste sám zavedl.

LvH: Mno... Dělali jsme to jinak. Jeví se mně to přes LOGOS, ukazuje se to beze mě. To vy jste tam furt tvrdil, že ukazování je, když se to ukazuje mně. Ale to jsem já nikdy neříkal. To jste říkal jenom vy a já jsem tomu furt odporoval. Ale to je jedno, máte prostě jinou nomenklaturu. Ale pak to nemůžete klást proti tomu, poněvadž to je prostě naprostá divergence. Objasněte tedy své pojmy a řekněte, co máte na mysli.

Havlíček: Mám na mysli pouze jednu věc, a to je ta, že když se mi něco jeví, no tak tady se mi jeví ležící kočka.

LvH: ... se vám jeví, dobře. Tak tomu říkáte jevení. Například ve chvíli, kdy vstane, tak už se vám nejeví ležící kočka.

Havlíček: Jevilo se mi to, že ta kočka vstala a šla.

LvH: Čili to je právě v tom okamžiku, když šla. Jak se mám to může jevit celou tu dobu? Jenom když jde, tak se vám může jevit, že jde. Když leží, tak jenom když leží. Když mrkne, tak jenom když mrkne. Čili se vám to jeví jen v okamžicích. Celá ta kontinuita je v té kočce, ne v tom, jak se vám to jeví.

Havlíček: Já teď nerozumím, co mi tím chcete říct...

LvH: Poněvadž říkáte, že to nemá s časem co dělat, že je to vývoj, průběh.

Havlíček: To jevení ano, o tom já hovořím, že je to nějaká událost. Vedle toho, že se mi něco jeví, tak i to samo jevení je pro mě nějaká událost.

LvH: Která se také jeví?

Havlíček: Ne, ta se nejví.

LvH: Tak jak o ní víte?

Havlíček: No o ní vím až na základě reflexe.

LvH: Takže se vám jeví v té reflexi, ne? Nebo jak o ní víte?

Havlíček: To je ale úplně jiný způsob jevení.

LvH: Dobře, tak je to jiný druh. Ale je přece něco jiného, když se vám jeví kočka jako živočich s celou svou životní kariérou, a jak se vám jeví – buď jako ležící dospělá kočka, nebo jako vrnící malé kotě...

Havlíček: No právě o jevení jako celku, to už tam zavádíte druhou část, kterou jste připojoval, a to je otázka vůbec dějinnosti a dějin.

LvH: No ne, to s dějinami nemá co dělat. Kočka není dějinný tvor. Ale má to čas. Ona má čas svého života. A ta kočka, to je přece ten celek. To není jen kočka, jak teď leží – ta není žádné jsoucno, jsoucno je [až] to celé. Tohle je [jen] jsoucnost, tak jsme tomu říkali.

Havlíček: Ano, to jste tak nazval. Ale jsoucno je to, co se mi ukazuje.

LvH: Jak tomu říkáte, co je zrovna teď ta kočka? A co to je? Co se vám na té kočce teď ukazuje?

Havlíček: Mně se ukazuje, že tady [ta kočka] leží a spí.

LvH: Aha. A co se vám jeví na té kočce?

Havlíček: Já bych chtěl poukázat na to, že to jsoucno není jen singulárem, jednotlivou věcí, ale že je to i jakýsi plurál.

LvH: Jsoucna?

Havlíček: Mně se jeví jsoucna, jevení je celý prostor...

LvH: No jistě! Když vidíte kočku, vidíte také chlupy.

Havlíček: A to samo jevení, a jevení je pro mě to odehrávající se bytí, a to má právě nějakou integritu, protože jinou integritu má kočka, jinou člověk...

LvH: To jsoucno nemá integritu. *Tady se zřejmě myslí jsoucno v Havlíčkově pojetí, tedy jsoucnost v Hejdánkově terminologii. Protože srostlice v Hejdánkově pojetí nepochybně integritu má.*

Havlíček: Nemá svou vlastní integritu...

LvH: Výborně, tak jsme se domluvili, před chvílí jste říkal, že ano.

Havlíček: Ne, to jsem neříkal, já jsem mluvil jen o integritě bytí. Integrita jsoucna, nakolik se dá o něčem takovém hovořit, je dána až jedine díky integritě toho bytí. Které se uskutečňuje. A uskutečňuje se takovým způsobem, že se něco ukazuje.

LvH: Ale copak ta integrita bytí je něco jiného než integrita té kočky?

Havlíček: Ne, já ani neříkám, že je to něco jiného. Nechci rozlišovat, že je nějaká integrita bytí a nějaká integrita kočky.

LvH: To také není. Je jenom jedna integrita.

Havlíček: Ano, jenom jedna. Je to takový tok, který se – nebo já nevím, jak ten pohyb, protože už to není pohyb v ontickém smyslu, o kterém se hovoří jako o změně na něčem trvalém. Ale uskutečňování bytí je pohyb úplně jiného druhu než pohyb, který pozorujeme...

LvH: To ale nic neříká: „jiného druhu“. Já ale nevím, o co vám tedy šlo.

Havlíček: O co mně šlo? Hovořil jste o tom, že LOGOS dělá dvojí integritu. Integritu vnitřku a integritu akce. Nad tím jsem se pozastavil a chtěl jsem poukázat jen na tu integritu bytí – nebo toho vnitřku, jak vy jste to nazval. Samozřejmě že integrita akcí je zajištěna integritou bytí, ale LOGOS nedělá dvojí integritu.

LvH: *To je přece něco úplně jiného – integrita bytí a integrita jednotlivé akce. Je něco jiného, že kočka je kočka po celou dobu svého života, a jiná věc je, že jednotlivá její akce, třeba konkrétní ulovení myši, že má svou integritu. Která není odvoditelná od integrity života kočky vcelku. A není ovšem samozřejmě samostatná, to jistě ne, ale integrita té akce ulovení myši je nepochybná samostatná věc, byť zapojená do superudálosti kočičího života. Tohle je zajímavá pasáž k rozdílu subjektu celé události a subjektu akce. Subjekt akce není odvoditelný od subjektu celé události, jakkoli není subjekt akce zcela samostatný, i když je zapojen do celé superudálosti – tak by se to dalo interpretovat. Otázka: dalo by se pak mluvit o subjektu celé události mj. jako o supersubjektu subjektů jednotlivých akcí?*

Havlíček: No a tuhle integritu událostí má jak člověk, tak i zvířata.

LvH: Jistě.

Havlíček: A když jste potom připojil integritu dějinných událostí...

LvH: O tom jsem právě nemluvil, to jsem nechal otevřené a teprve se k tomu dostáváme. Integrita dějinných událostí na první pohled žádná neexistuje. Zejména ne díky LOGU. Tam žádný LOGOS... Já to tady celou dobu vykládám tak, že pravda je mimo atd., a tím ukazuji, že

ty události samy v sobě žádnou integritu nemají. Je tady jediná věc, jakási integrita v tom, jak to chápeme, a to je integrita našich myšlenkových aktů. A pak je tady, těžko říct integrita, ale je tady jakási kontinuita smyslu, a ta je zajišťována mimo dějiny. To jest ze strany smyslu, ze strany pravdy. Ale takovým způsobem, že ta pravda nevstupuje, tak jako LOGOS vstupuje – je vrostlý v lidské údy, jak říká Empedoklés, tak pravda není vrostlá v dějiny. A integrita je spíš jaksi mimo ty dějiny než v dějinách. I když pochopitelná pouze skrze dějiny, stejně tak jako vnitřní integritu nějakého pravého jsoucná jsem schopen nahlédnout jediné přes to, jak vyhlíží, jak vypadá, jak se ukazuje a jak se potom skrze LOGOS vyjevuje.

Havlíček: Mě právě zarazí jedna věc. Když se hovoří o dějinných událostech, hovoří se tam také o LOGU, a pak se tam ještě hovoří o pravdě. A mají LOGOS a pravda stejnou povahu?

LvH: Nemají, nemají. Právě že ne.

Havlíček: A teď je tady právě otázka. Pak se tady zákonitě musí objevovat nějaký úplně... Protože když se hovoří o LOGU, který zajišťuje integritu bytí, tak je zde „prostor“ (v uvozovkách) nebo „svět“ (v uvozovkách), nebo někdo to nazývá světem, to je to bytí, které samo tvoří nějaký svět. Někdo nehovoří o tom světě, o kterém my tady hovoříme, ale o tom světě na rovině bytí. A teď je tady něco...

LvH: Já teď nevím: svět a bytí, co to má společného? Zatím jsme tady o tom nemluvili. Musíte v tom připadě...

Havlíček: Proto říkám, že někdo to tak nazývá. Že to nazývá „světem“. Nebo jakým způsobem to nazvat? Může se to nazvat jakýmkoli způsobem.

LvH: Já jsem ještě neslyšel, že by svět někdo nazýval bytím.

Havlíček: Ne že by svět někdo nazýval bytím, ale za svět...

LvH: To mluvíte o jsoucnu vcelku.

Havlíček: Ne o jsoucnu vcelku. Bytí nazývá světem.

LvH: Kdo? Například?

Havlíček: Fink.

LvH: Bytí že je svět?

Havlíček: Ano. Hovoří o světě jako o bytí. To je pro něj svět. Má tam, že každé bytí, které se uskutečňuje, tak že to odehrávání se děje...

LvH: Poslyšte, vy ale špatně překládáte to Sein.

Havlíček: Ne, je tam Sein.

LvH: Ale to není bytí. To může být právě tak jsoucno.

Havlíček: Ne... To nemůže být jsoucno, protože...

LvH: To jenom my to v češtině rozlišujeme. Sein je...

Havlíček: On se ale celou dobu snaží odlišit rovinu jsoucen a rovinu bytí jsoucna. Ale to je jedno, to teď není důležité. Mně šlo jen o to, rozlišit jednak to, v čem se odehrávají nebo vyjevují věci, něco jiného je potom to, v čem se odehrává nebo uskutečňuje to bytí, a teď je zde ještě něco, co zajišťuje integritu bytí, to je ten LOGOS. A pak je zde pravda, která je za LOGEM. To, kde se odehrává bytí, nelze nazvat prostorem, pokud to první nazveme prostorem. Nebo když to první nazveme světem, tak už to druhé nemůžeme nazvat světem. Protože jsou to ontologicky úplně odlišné oblasti. A teď jde o to, že ještě je zde pravda, která se nachází za LOGEM. A LOGOS je ten, který dělá integritu bytí.

LvH: Vy tady kombinujete, co říká Fink a co říkám...

Havlíček: No to říkáte vy.

LvH: Ale předtím jste tam zavedl věci a kombinujete s tím, co říkám já.

Havlíček: Ne. Já kombinuju jen z toho, co jste hovořil vy sám. A co jste odlišoval. Vy jste odlišil svět, který jste...

LvH: Co jste to teď říkal o tom, v čem se odehrává bytí? O tom jsem nikdy nemluvil. Tak proč to tam do toho dáváte?

Havlíček: To musí být něco jako svět, ne? [věta nejde přesně rozpoznat]

LvH: Nemůže být.

Havlíček: No tak kde se to děje?

LvH: Samozřejmě že bytí vůbec není.

Havlíček: Samozřejmě že není ve smyslu, jako jsou jsoucna.

LvH: No tak proč by se dělo? Děje se jenom jsoucno.

Havlíček: No neděje se! Vždyť už předtím jsem se snažil říct, že dění toho bytí je úplně jiného řádu než dění jsoucen!

LvH: Žádné dění bytí neexistuje. A tím spíš to není dění v něčem.

Havlíček: No samozřejmě ne v něčem jako v nějakém prostoru.

LvH: Říkáte „ve světě“. Že je to jiný svět než tamto. Ale proč tam potřebujete mít to dění ještě v něčem?

Havlíček: Bytí podle vás je něco, co...

LvH: To především není něco.

Havlíček: Jde o to, že vnitřní má tendenci se zvnějšňovat. A tato tendence je nějaké „odehrávání se“ toho vnitřního. Protože to vnitřní se nemůže stát vnějším, pokud se nějakým způsobem nebude „odehrávat“. Jak se „odehrávat“, to nechávám v uvozovkách. To se musí vysvětlit. Ale je to jiné odehrávání než na té rovině ontické. Jo?

LvH: No.

Havlíček: Takže vy tady sám musíte hovořit o tom, že to vnitřní se nějakým způsobem „odehrává“, jo?

LvH: Ano.

Havlíček: A tím pádem náležitě potom to všechno „odehrávání se“ toho vnitřního... Protože každé má svou vnitřní stránku a každé to vnitřní se „odehrává“ a každé to vnitřní má jistou strukturu, která je zajištěna LOGEM.

LvH: No, to jsme neřekli, i když je to pravda, my jsme řekli, že LOGEM je zajištěna integrita jsoucna vcelku. A k tomu jsoucnu vcelku nepatří jen to vnitřní, nýbrž také to vnější. Tedy především spjatost vnitřního a vnějšího, to, že každé jsoucno je konkrétní, srostlé, to je zásluha LOGU.

Havlíček: No, tady jsou trochu jiné pohledy na to... Vy vycházíte dejme tomu od jsoucna, zatímco já vycházím z toho uskutečňování toho vnitřního.

LvH: No dobře, tak musíte buď vykládat sebe, nebo mě. Ale nemůžete kombinovat.

Havlíček. Dobře. Ale teď jde o to, že nakonec připustíte, že uskutečňování vnitřního je u každého jsoucna. A uskutečňování vnitřního, že to vnitřní nakonec všech těch jsoucnů prostě tvoří nějaké pole nebo nějakou oblast nebo já nevím, jak to nazvat...

LvH: To si vymýšlíte. O tom jsme tady nikdy nemluvili.

Havlíček: Já se ptám, jestli to tak je.

LvH: No jistě to tak není. Protože to objektivujete. V tu ránu používáte předmětných modelů.

Havlíček: Říkám, že to stále odlišuji od toho, v čem se odehrávají...

LvH: To odlišujete, ale jako dvě předmětné skutečnosti.

Havlíček: Ne! Právě že vůbec ne!

LvH: No jistě! Jinak byste se nemohl ptát, v čem to je. Jako když v hrnku je voda.

Havlíček: Vždycky kladu důraz na to, že to „v čem“ se teprve musí vysvětlit, není to chápáno jako věc...

LvH: Ale proč to potřebujete? Když to musíte vysvětlit ex post. Proč to říkáte, než to vysvětlíte? Nejdříve to vysvětlíte a zdůvodníte, proč to používáte.

Havlíček: Protože jiný způsob vyjádření nemám, než na rovině předmětné.

LvH: Jak to že nemáte? Myslíte to nějak? Tak to vyjádřete!

Havlíček: Když se něco vnitřního odehrává, je potřeba vyjasnit, co to to „odehrávání vnitřního“ je.

Někdo: Musí se tomu dát souřadnice.

Havlíček: Nemusí se tomu dávat souřadnice. Vůbec ne. To ani nejde. Protože to „odehrávání“ se neodehrává tak, že by se to „odehrávání vnitřního“ ukazovalo. Ukazuje se až to, co se ukazuje v tom „odehrávání vnitřního“. Ale to samo „odehrávání vnitřního“ se neukazuje. A teď mi jde o to, když hovoříte o „odehrávání vnitřního“, pak ještě hovoříte o nějaké struktuře, a pak je zde ještě pravda, která má být za tou strukturou. A říkáte, že je úplně jiné povahy, než je ta struktura nebo než je i to vnitřní?

LvH: Především to vnitřní má smysl, jedině když je srostlé v konkrétním s tím vnějším.

Havlíček: To znamená, že to vnitřní je vždycky jenom v tom, že se uskutečňuje a zvnějšňuje se. Že nemůže být vnitřní bez...

LvH: No to není „jenom“. O tom jsme nemluvili, můžeme začít. Tradiční výklad, který jsem tady podal a který jsem kritizoval, je, že ty jednotlivé „okamžité“ – v uvozovkách, poněvadž vždycky záleží na subjektu vnímajícím nebo konstatujícím, proto je to abstraktum a nikoli realita, to, co zrovna teď vidím na kočce, je to abstraktum, protože kočka skutečná je ta celá od kotěte až do té chcíplotiny... To, co se teď právě ukazuje, tomu se říká jsoucnost. A považuje se to za moment v dění života kočky. Tohle jsme kritizovali a říkali si, že ty jsoucnosti musí něco držet pohromadě, jinak že žádná jsoucnost není schopná si vybrat vhodnou jsoucnost předcházející a vhodnou jsoucnost následující tak, aby potom z toho byla celá kočka. Ten reálný důvod – a teď říkám něco, co jsem tady ještě neříkal, co jsem například říkal, kdo jste tam byl v tom „Jéčku“... Volil jsem takové nápadně nepěkně znějící slovo „jestota“. Abych ukázal, že ze jsoucností, ze série jsoucností nikdy tu kočku dohromady nedostaneme. To jest nejenom, že potřebujeme něco, co by ty jsoucnosti drželo pohromadě, ale jde o to, že základně chybný je předpoklad, že to, co teď zrovna vidíme z té kočky, je momentální ukázání, ukaz, který nemá s kočkou jako celkem žádné spojení. Proto jsme si ukazovali, za tohoto předpokladu, že vlastně potřebujeme něco, co by to spojovalo. Ale věc je jiná. Samo pojetí jsoucnosti je falešné, protože zapomíná na jednu důležitou věc. Že není pravda, že dění událostí je takové, že se událost děje po etapách, a to, co se z ní už stalo, že už je hotové, neměnné, a že prostě k tomu jenom přistupují další jsoucnosti, které ještě dokončují dění té události, ale začátek události že už se stal a je hotový. To je prostě falešný předpoklad, který souvisí s předmětným myšlením a s řeckou tradicí. Ve skutečnosti je tomu tak, že cokoliv se stane v průběhu události, třeba v průběhu života kočky, to se jednak děje ještě furt potom, kdy už se to stalo, a naopak se to začíná dít ještě daleko před tím, než se to stane. To znamená, že místo jsoucnosti, která předpokládá, že když po vnější stránce je něco *hic et nunc*, že to i po vnitřní stránce musí být *hic et nunc*. Proti tomuto falešnému předpokladu tvrdím, že ke každé jsoucnosti okamžité ve smyslu vnějším, že patří niterná část nebo složka, která je ale koextenzivní se životem celé té kočky. S celým tím životem. To znamená: kočka, jak teď právě vyhlíží, jak se ukazuje, to je jenom vnější aspekt. Vnitřní aspekt toho, jak se teď právě ukazuje, se rozkládá zpět až k době, kdy se narodila, a do budoucna ke všem dnům, které ještě prožije, dokud nechcípne. Každý okamžik je spjat tímto způsobem, tím nitrem, s celou tou... Nikoliv tak, že celá ta kočka. Nýbrž s celou tou délkou toho trvání. To znamená: já neříkám, že nitro je pro všechny jsoucnosti totéž. Každá jsoucnost má své vlastní nitro. Ale to nitro každé okamžité jsoucnosti je koextenzivní s životem kočky. Z toho vyplývá, že otázka, jak funguje LOGOS, se nedá klást: jak spojuje, slepuje jednotlivé jsoucnosti. Nýbrž jde o to, jak je integruje po vnitřní stránce. *Přesněji by bylo: integruje dohromady obě stránky, vnitřní a vnější, to se díky Havlíčkovi upřesňuje dál.* A tím pádem je funkce LOGU úplně jiná a ten LOGOS je zejména elementárně spjat nebo konfrontován na jedné straně s tím, jak se ta kočka má vyvíjet, a za druhé s podmínkami jaké jí dovolují nebo nedovolují se vyvíjet tak či onak. To znamená, LOGOS má jiný charakter než třeba aristotelská MORFÉ, která je od samého začátku a pro všechny kočky naprosto stejná. **Tady je sám LOGOS v pohybu...**

Havlíček: LOGOS je v pohybu?

LvH: Je v pohybu, mění se! Na začátku LOGOS kočky, LOGOS jsou na začátku dění je jiný než LOGOS toho jsou na konci. LOGOS takřka reaguje (i když nejde o reakci stejného typu, jakým reaguje jsou) nějakým způsobem na to, co se děje v průběhu dění toho jsou.

Havlíček: To, co se mění, je struktura toho vnitřního, vnitřku. LOGOS v podstatě dělá, zajišťuje tu strukturu. Samozřejmě že když budete hovořit o LOGU kočky, bylo pro mě dost nepochopitelné hovořit o tom, že je pak nějaký LOGOS nebo že LOGOS kočky, psa, stolu je stejný. Vždycky jste hovořil jen o jednom LOGU. A najednou jste hovořil o LOGU kočky, který se proměňuje. Proto by pro mě bylo srozumitelné, kdyby se řeklo, že se proměňuje struktura toho...

LvH: My jsme si přece řekli, že nemůžeme přiznat, že by existovalo bytí vůbec, naproti tomu ale musíme přiznat, že existuje LOGOS vůbec. U bytí můžeme mluvit legitimně jen o bytí jsou, nikoli o bytí vůbec, kdežto LOGOS vůbec je a je taky LOGOS konkrétního jsou. To jsme si říkali. V tom je tedy rozdíl. Bytí vůbec prostě neexistuje. Nikdy jsem nepochopil, co by se tím mělo mít na mysli.

Havlíček: Ne, já tady nezavádím bytí vůbec. A vím, že jste se vymezoval vůči Heideggerovi, že nevíte, co to u něj znamená.

LvH: Ano.

Havlíček: Ale jde mi o to: vy sám říkáte, že LOGOS zajišťuje tu strukturu vnitřku.

LvH: Ne vnitřku, to jste tam [vy] dneska řekl. Já jsem o struktuře mluvil vždycky jako o integritě, ale [integritě] celku, ne [integritě] vnitřku. Celku, to jest celého jsou.

Havlíček: Má vnitřek nějaký celek?

LvH: No nemá! A vnějšek má nějaký celek? Taky nemá! Jenom dohromady mají celek. To je právě srostlice.

Havlíček: Vnějšek ale celek má, dá se o něm přece hovořit!

LvH: Nedá! Jedině subjektivně – že vy to chápete jako celek. A můžete se mýlit. Vy chápete celek jako...

Havlíček: Ten celek může být zase v jiném celku.

LvH: Ne, ne. V žádném ne. Nikdy ne.

Havlíček: Celek existuje.

LvH: Neexistuje. Jenom jako pravé jsou. A to znamená vnitřek a vnějšek spojený. Odděleně nemá smysl mluvit o celku. Poněvadž nic celkového samo o sobě není.

Havlíček: Dobře, když tedy říkáte, že LOGOS zajišťuje integritu celku a celek ale v podstatě znamená uskutečňování se toho vnitřního...

LvH: No to není celek, to je dění toho celku.

Havlíček: Tady se odehrává uskutečňování toho vnitřního, ale to samo má ještě nějaké... Takto, odehrává se uskutečňování vnitřního, to je jak já jsem říkal, že to je odehrávání se toho bytí, a to se projevuje tím, že se něco ukazuje. Uskutečňování vnitřního znamená v podstatě ukazování se věci.

LvH: No není to totéž, ale znamená to, vede to k tomu.

Havlíček: No, vede to k tomu... Tam nic jiného ani být nemůže, ne?

LvH: Tam se děje ještě mnoho jiných věcí, samozřejmě. To, co se ukazuje, to jsou jenom ty jsoucnosti. A celou dobu jsem vykládal, jak je to chybné pojetí, protože předpokládá že buď k té jsoucnosti vůbec žádné nitro nepatří, anebo že je právě tak momentální jako ta vnější jsoucnost.

Havlíček: Ale to ukazování není vyjevování.

LvH: O tom také nemluví.

Havlíček: Tím pádem se ale nedá hovořit o žádné jsoucnosti. Ale nemusíme to teď řešit a můžeme pokračovat v původním tématu.

Někdo: Není mi jasné, proč se nedá říct, že jestota spočívá v tom, že ke každé jsoucnosti patří celé to vnitřní? Proč jenom část toho vnitřního té události? Proč ne celé to vnitřní?

LvH: To nemůže být, protože to vnitřní se zvnějšňuje. A zvnějšněné vnitřní už není vnitřní. Celou tu dobu to vnitřní se mění. Ubývá ho. Tím se to podstatně liší. Navíc i to, co je v rozvrhu, se mění, v důsledku toho, co už se stalo nebo nestalo.

Havlíček: No, to ne, ale...

Někdo: Tím, že se to vnitřní zvnějšňuje, tím se mění, a nemůže být tedy pořád stejné.

LvH: No jistě.

Někdo: Ale přitom zároveň na té kočce něco stejného pořád je.

LvH: Ano, ale to, co na ní stejného pořád je, to buď vidíme, a to „vidíme“ znamená spíš vzhledem, náhledem než že by to bylo před námi. Je to přes LOGOS. Ale pak je na ní ještě něco, co garantuje tu jedinnost nebo integritu té kočky, a to se můžeme jenom domýšlet, to nemůžeme ani nahlédnout přes LOGOS, to se může jenom domýšlet a vlastně to nějakým způsobem konstruujeme. A pak tam nastává problém, že máme tendenci to konstruovat v dosavadní tradici, která je nepřiměřená.

Někdo: Jako substanci.

LvH: Tohle je myslím hlavní problém Alešův. Že to furt chce zpředměťovat.

Havlíček: Naopak, to vůbec ne! Celou dobu se snažím dělat opak. A vy se mě vždycky snažíte... Ty termíny, které používám, protože na jiné rovině než na předmětné mluvit nemůžu, a snažím se je vždycky dát do závorek, tak to znamená to, že já nechci zde vedle sebe stavět dvě věci. Naopak, chci vedle sebe postavit věc a její bytí (které není věcí).

LvH: Proč ale vedle sebe, to nejde!

Havlíček: A chci ukázat, že věc a bytí spolu souvisejí, jedno bez druhého být nemůže. Nemůžu hovořit o jsoucnu bez bytí a stejně tak...

LvH: No ale proč to dáváte vedle sebe? Víte, to je v rozporu. Teď jste to řekl, že to je vedle sebe. Musíte najít způsob, jak o tom mluvit.

Havlíček: Říkal jsem, že to na jednu stranu dávám vedle sebe, ale s tím, že ty věci nemohou být jedna bez druhé.

LvH: Ale to jenom používáte triků, jakých používala stará církev, která formulovala paradoxa.

Havlíček: Ale to není paradox.

LvH: Když je něco vedle sebe a nemůže to být bez sebe...

Havlíček: Tak asi to „vedle sebe“ se musí chápat jinačím způsobem, než když vedle sebe postavím dvě věci.

Havlíček: No tak to pochopte jinak a neříkejte „vedle“.

Havlíček: Já jsem ale ještě předtím řekl, že to nejsou dvě věci postavené vedle sebe, i když je zde jakoby vedle sebe něco postaveno. Nejsou to věci. Jde [mi] ale o jinou věc.

LvH: Když to není věc, tak to nemůže být vedle. Jeden z důvodů, proč říkám, že vnitřní stránka jsoucnosti je koextenzivní s celým životem, to je proto, abych ji lokalizoval do jednoho okamžiku, temporalizoval, lépe řečeno, do jednoho okamžiku, musel bych to vnitřní charakterizovat časoprostorově. A to znamená udělat z vnitřního vnějšek.

Někdo: Ale koextenzivní, to vypadá jako něco nečasového nebo nadčasového.

LvH: To není pravda. Jak to že ne? Koextenzivní, říkám sice slovo „extenzivní“, „extenze“, ale je to rozsah časový. Mám na mysli časový rozsah.

Někdo: Dobře, tak jde o něco neměnného.

LvH: Ne neměnného! Že to je stejně časově rozsáhlé jako život celé kočky. To je koextenzivní.

Někdo: když je něco takto rozsáhlé, zůstává otázka, co v tom rozsahu zůstává to stejné...

LvH: Není pravda. Jestliže vezmeme hada...

Někdo: Pak ale budeme muset rozlišovat něco, co je vnitřní a co je ještě vnitřnější.

LvH: Ne, ne. To je zase relativizace, co je vnější a vnitřní. A jestliže to chápeš takhle, tak je všechno vnější. Ale vezmeme hada, který má na sobě od hlavy, řekněme až od čumáku, což nebývá, až po konec ocasu tři pruhy. Můžeme říct, že ty pruhy jsou koextenzivní s délkou toho hada.

Někdo: Jsou stejného rozsahu.

LvH: Jsou stejného rozsahu. Tam je to prostorově, já to míním časově. A proto říkám, že je základní chyba předpokládat, že i vnitřní stránka může být charakterizována jako *hic et nunc*. A když nemůže, tak musím připustit tu koextenzivitu, a v tu ránu mám důvod, proč kritizovat

pojetí jsoucnosti jako *hic et nunc*. Buď že vůbec nepočítá s vnitřní stránkou, anebo že tu vnitřní stránku prostě de facto nějakým způsobem zpředměťuje tak, že ji může lokalizovat a temporalizovat do jednoho momentu.

Někdo: To „*hic*“ nedržíte, ale to „*nunc*“, to držíte?

LvH: To „*nunc*“ patří k té jsoucnosti vnější. Ale k ní nutně patří niterná stránka, a tam žádné „*nunc*“ není, tam je jen ta koextenzivita.

Někdo: A proč tam napatří celé to vnitřní?

LvH: No moment, celé to vnitřní – rozumí se celé kočky! Patří tam jen celé to vnitřní té okamžité jestoty. A to není celá kočka. Právě tak jako jestota není celá.

Někdo: To vnitřní je v každém „*nunc*“ jiné.

LvH: Je jiné, ale všechny ty vnitřní jsou stejně dlouhé. Takže nemůžou být totožné s celkem kočky.

Někdo: Ke každému [(vnějšímu) okamžiku?] tedy patří jiné vnitřní.

LvH: Ano. Každá jestota má kořeny rozrostlé po celé délce života kočky. Takže kočka má svou vnitřní stránku v podobě strašného propletence všech těchto kořenů, z nichž některé patří k téhle jestotě, jiné k tamté jestotě a tak dál, ale jsou nerozlišitelné po vnitřní stránce.

Havlíček: To chce říct, že ta vnitřní stránka pak zůstala? Když se uskutečnila, zvněšnila?

LvH: Ta, co se zvněšnila, ta nezůstala. Nikde jsem neřekl, že se celá [vnitřní stránka] zvněšnila.

Havlíček: Ale teď jsem nechápal ten propletenec kořenů. Co to má být? Kde se to bere? Kde zůstal?

LvH: Říkám, že co se stane, děje se ještě furt. Je iluze myslet si, že se to stalo a hotovo. Prostě událost se neděje po kouskách, ale děje se celá po celou dobu svého trvání.

Havlíček: Ano, ale to, co se stalo...

Někdo: To, co se stalo, je stále ještě budoucí.

LvH: No jistě, samozřejmě. A to je třeba pochopit na této rovině, jinak nepochopíme dějiny. Poněvadž v dějinách je to strašně důležité. Všechno, co se stalo, se ještě furt děje. Čili osmašedesátý se ještě dneska furt děje.

Někdo: Jsou ale i věci, které se už nedějí.

LvH: No – věci! Ty vnějšnosti se nedějí. Ale po vnitřní stránce, a to je právě ta otázka smyslu, tam se to všechno mění.

Havlíček: Právě to je ta otázka, kterou jsem chtěl ještě položit...

KONEC STRANY A

STRANA B

Havlíček: Když se to vnitřní už nezvnějšňuje, co se s ním stalo? A co bylo před ním, než se začalo zvnějšňovat?

LvH: To vnitřní, které se zvnějšnilo, už přestalo být vnitřním, a stalo se vnějším. *To „to“ je pořád stejné, jen jednou je vnitřní, podruhé vnější. Není to něco jiného, nýbrž právě to stejné, jen na sebe beroucí jinou podobu, dalo by se říci.* Ale nikde není řečeno, že všechno vnitřní se zvnějšňuje. Je spousta vnitřního, které se vůbec nerealizuje. *Jak je to možné, když všechno se neustále mění – a nepředmětné záležitosti se mění tím, že se „realizují“, tj. zvnějšňují? Jak je možné, že něco zůstane stranou všeobecné změny?*

Havlíček: Dobře. A má smysl hovořit o nějakém pohybu/dění toho vnitřního předtím, než se...

LvH: Metaforicky ano, ale vlastně o tom nemůžeme nic říct, protože o vnitřním nemůžeme předmětně nic vypovídat.

Havlíček: Takže to ale jde. Může pak vzniknout otázka, kde k tomu došlo – a já se domnívám, že by to podle vašeho pojetí měl být ten LOGOS, který, chmm, ten tomu dává spíš integritu... Kde se bere to, že to vnitřní se začne zvnějšňovat? Tato otázka vznikne. Protože když se drží to, že nějaké vnitřní tady „je“, které se nezvnějšňuje, a pak nějaké vnitřní se nezvnějšňuje, tak může vzniknout otázka... Jakým způsobem nakonec dochází k tomu, že to vnitřní se začne zvnějšňovat. Odkud se to bere.

LvH: Odkud se to bere, že neměnná arché dává zrod dočasným věcem, a pak zase je nechá zanikat do arché? Nemůžu říkat všechno najednou. Ale prostě když popřeme arché a popřeme tím pádem neměnnost, tak se všechno mění. Když se mění všechno, nemůže platit, že nic zůstává nic. Co to znamená, že neplatí *ex nihilo nihil*? Neboť *ex nihilo nihil* je substantiální koncepce nicoty. Kdy z ničeho nemůže povstat nic. Omyl, všechno se mění, i nic. A jak se může nic měnit? No jediné v něco. A něco se taky mění, zase v nic. Tady máme základ, nic není nic trvalého. A teď je velmi jednoduchá odpověď na otázku, jak to, že vnitřní se stává vnějším: no prostě se mění. A jak se může vnitřní změnit? No buď zůstane vnitřním a mění se nějak ve svém rámci. To je dost pochybné, protože vnitřní není ani časově ani prostorově ani strukturálně dešifrovatelné/popsatelné/rozlišitelné. O tom můžeme mluvit jenom metaforicky, nepřímou, mířit k tomu nepředmětnými intencemi. Jediná změna tohoto vnitřního, které konec konců jako ryzí niternost je nic, je ta, že se mění v něco.

Havlíček: Já jsem rád, že to říkáte, protože v tom je odlišení dvou druhů pohybu, které jsem od začátku chtěl zdůraznit. Pohyb uskutečňování vnitřního je úplně jiný druh pohybu než pohyb ryze vnější. Říkám to samé jako vy, jen jinými slovy. Když se bytí „odehrává“/uskutečňuje, tak se uskutečňuje takovým způsobem, že se nám tady věci vyjevují. Nebo ukazují.

LvH: Aleš, vy ale nechcete pochopit, že to není pravda. To, že se nám věci „ukazují“ (nebo „vyjevují“ – po vašem), že to je jen vnější stránka toho, co se děje, a že to není to celé, co se děje.

Havlíček: Já ale přece říkám, že to je vnější stránka.

LvH: Děje se tu ale i spousta dalších věcí, které se neukazují/nevyjevují. A ty se také dějí.

Havlíček: Moment, na které úrovni se dějí? Na rovině odehrávání vnitřního, nebo na rovině ukazování?

LvH: No, na obou. A proč to chcete vědět, na které úrovni?

Někdo: Co to ale znamená, že se „dějí“? Že se zvnějšňují?

LvH + Havlíček: Ne, jde právě o dění, aniž by se zvnějšňovaly.

LvH: Jistěže. Mluvili jsme tu přece o tom – já jsem se dovolával Whiteheada, jeho koncepce konsekventní povahy Boží na konci *Process and Reality*, jestli si vzpomínáte. A říkal jsem, že je strašně zajímavé, že to takovým ne zcela vysloveným způsobem je přítomno třeba u Platóna i Aristotela, že oni tam potřebovali mít... Speciálně třeba Platón měl věčný svět idejí, ale nemohl se obejít bez daimóna, který uplácával nižší realitu tak, že vtiskoval beztvaré látce tvary-ideje, protože tady musí být někdo, kdo vybírá vhodné ideje. Kdyby někdo vybral zároveň třeba jednobarevnost, černotu a červenost, tak to nedá dohromady. Buďto tam budou dvě barvy, ale ne jednobarevnost. Nebo jednobarevnost a jenom jedna z těch barev, ale ta druhá vypadne. Někdo tedy musí vybrat vhodné ideje, aby vůbec podle toho mohlo něco být, protože nemůže namíchat ideje, jaké chce. Empedoklés ukazoval, jak nejdřív vznikly jednotlivé údy a jak se válely tamhle ruce, tamhle oči, nemohlo to žít a zas to zahynulo, až potom nějak vznikly nějaké vhodné oči, ruce a nohy, hezky srovnané dohromady, že to klapalo. **Tohle musí LOGOS dělat, když připravuje událost, aby se začala dít. Tj. ještě než se začne dít, než se začne zvnějšňovat, musí se dít něco předtím, co ještě žádným zvnějšňováním není, ale co už přestalo být ryzí nepředmětností.**

Někdo: O jakých vztazích se tam pak může mluvit?

LvH: Jistě, obtížně, metaforicky, musíme vědět, že bychom správně o tom měli mluvit nepředmětně, nikoliv předmětně.

Někdo: A dá se tam mluvit o nějakých stupních, třeba že něco je vnitřnější?

LvH: Ne, nedá. Vnitřní a vnější, to jsou dvě... Mezi tím nemůžete... To není relativní záležitost.

Někdo: Ale už to není nic jako takové, ale je to víc specifické nic, ne?

LvH: Jistě. Samozřejmě.

Někdo: Ono je to takové... Vnitřní a vnější, chmm!

LvH: No jistě! Já jsem to taky ukradl z Hegela! Ale chyt'te si něco chytřejšího! Co se s tím dá dělat? To nejchytřejší, co kdo vymyslel, je Hegelova „das Innere und die Entäusserung“.

Někdo: To nepřipomíná nic jiného než vlašský ořech, vnější a vnitřní, že ano...

LvH: Jenže tam se nic nezvnějšňuje. Ta skořápka zůstává od samého začátku skořápkou. Vnitřek nevylézá navenek. A to je Hegelův vynález!

Někdo: Mnohem lepší se mi zdá starý koncept, že to vnitřní je ta možnost...

Havlíček: No to né!

Někdo: No jistě! A vnější je ta skutečnost. Akorát s tím rozdílem, že možnost, dynamis, nesmí být chápána jako daná. Líp se to opravuje, než když furt mluvíme o vnitřku a vnějšku. Protože to si opravdu představujeme jako ten ořech...

Havlíček: Já mluvím o ukazování a o bytí. Já nemluvím o vnitřku a vnějšku. To mluvím jen vzhledem k...

LvH: Já připouštím, že v zásadě by bylo možno to použít. Ale musel bys udělat jednu důležitou věc. Furt znova a dokola vtloukat lidem do hlavy, že ta možnost je míněna úplně jinak, než jak se o možnosti normálně mluví. A ta potíž je tak velká, že jednodušší je to s tím vnitřním a vnějším. I když tam taky musím vtloukat, že střeva nejsou vnitřní, že. I když třeba staří Izraelci měli za to, že ano. Jak to tam mají – „střeva v zármutku“? Nebo jak to říkají?

Někdo: „Střeva slitování“. *Oz 11:8 Zkormouceno jest ve mně srdce mé, ano i střeva slitování mých pohnula se.*

LvH: Střeva slitování. Nebo něco takového.

Havlíček: Já mám ještě dokreslující otázku. Když se vnitřní zvějšňuje a vnější se potom zase stává ničím, to může ovlivňovat vnitřní stránku, ale ne její strukturu. Ano?

LvH: Nevím, co tou strukturou myslíte.

Havlíček: To vnitřní má nějakou strukturu.

LvH: Říkáte [vy]. Nebo máte za to, že to říkám já?

Havlíček: No vy zase máte ten LOGOS, který integruje to celé.

LvH: Ta struktura totiž, tam bychom museli upozorňovat na to, že „strukturu“ míníme metaforicky.

Havlíček: No to je jasné, vnitřní přece není žádné jsoucno.

LvH: Ano. Ale jak to potom můžete oddělovat: že to ovlivňuje vnitřní stránku, ale ne její strukturu? Tam přece nic odlišovat nemůžete, v tom vnitřku.

Havlíček: No moment, něco jiného je vnitřní stránka a něco jiného je struktura vnitřní stránky.

LvH: To právě není! To máte vedle sebe, to právě je spolu! Nemůže být struktura vnitřní stránky bez vnitřní stránky a nemůže být vnitřní stránka bez struktury. Co odlišujete? To děláte vy, tu abstrakci, tam nic reálně odlišeného není.

Havlíček: Znamenalo by to... Má tedy každá vnitřní stránka jinou povahu? No nemá! Jsou to všechno vnitřní stránky.

LvH: Ale co to znamená, „jsou to všechno vnitřní stránky“? Je to pak jedna velká vnitřní stránka, nebo jak?

Havlíček: To není jedna velká vnitřní stránka. Jsou to vnitřní stránky, mají stejnou povahu, ale různou strukturu. Tak bych to třeba chápal.

LvH: To vám nepomůže. To je slovní řešení.

Havlíček: Proč by mně to nepomohlo?

LvH: Já chci vidět, jak to můžete od sebe myšlenkově oddělit. Jak se to od sebe odlišuje? Vnitřní stránku od struktury vnitřní stránky. Proč to vůbec můžu abstrahovat jedno od druhého. Já myslím, že nemůžu. Je to jedno a totéž.

Havlíček: Pokud je to jedno a totéž... Pak může vzniknout otázka, jestli vnitřní stránky, které jsou různé, jsou různé natolik, že jsou různé povahy.

LvH: Jestliže vnitřní stránka je vnitřní stránka nějaké konkrétní věci, tak *eo ipso* každá konkrétní věc odlišná od jiné konkrétní věci musí být jiná po vnitřní i po vnější stránce.

Havlíček: Ano, ale jde o tohle. Já odlišuju různá jsoucna. Ale stále připouštím to, že jsoucna, která se mi nějakým způsobem ukazují, tak to jejich ukazování se odehrává jakoby v jednom poli – nebo nevím, jak lépe to nazvat.

LvH: Ano, navenek, ale to je jen vnější stránka, co se ukazuje.

Havlíček: Já ty jednotlivé věci mohu odlišovat. Ale jistý rys mají stejný. Když budu odlišovat vnitřní a vnější stránku věci, pak všechna jsoucna, která se mi ukazují, jsou téže povahy, protože jsou na straně zvnějšněného, uskutečněného vnitřku.

LvH: To nechápu. Nic nechápu.

Havlíček: Ještě jednou. Jsou to všechno jsoucna, co se mi ukazuje.

LvH: Stejná?

Havlíček: Ne, různá. Ale jsou to jsoucna.

LvH: No dobře.

Havlíček: To je právě to, co chci říct, že tohle mají společné.

LvH: Jo takhle!

Havlíček: A teď mi jde [analogicky] o ty vnitřní stránky. Ty mají stejnou povahu v tom, že jsou to právě vnitřní stránky. Ale protože se liší, domníval bych se, že se liší právě v nějaké té struktuře té [své] vnitřní stránky. To znamená ve struktuře, kterou zajišťuje ten LOGOS.

LvH: Jo takhle. Vnitřní stránku chápete prostě jako pouhou abstrakci a o struktuře mluvíte nikoli jako o struktuře té vnitřní stránky, nýbrž jakožto abstrakce. To přece není struktura toho, co je všem vnitřním stránkám společné.

Havlíček: Co myslíte, struktura?

LvH: Vy jste teď řekl: vezměme všechny vnitřní stránky různých jsoucen, a že něco jim je společné, totiž to, že jsou to vnitřní stránky.

Havlíček: No – společné... Nemůžu říct, že to mají společné, jako když si vezmu hrníčky a řeknu, že mají společnou barvu.

LvH: Ne barvu, ale mají společné to, že jsou to hrníčky.

Havlíček: Ano.

LvH: Tak tady mají společné to, že jsou to vnitřní stránky. Ale něčím se liší. Čím se liší? Strukturou. Teď já se tážu: čím je to struktura? Je to struktura té vnitřní stránky ve smyslu abstrakce, která je společná všem těm vnitřním stránkám? No to kdyby byla struktura odlišná, [struktura] téhleté vnitřní stránky, takto chápané, tak by nemohla být [všem] stejná. Ta je stejná proto, že to není struktura této vnitřní stránky. Je to struktura něčeho jiného. A já se tážu, čeho je to pak struktura.

Havlíček: No ne, když je to vnitřní stránka...

LvH: Je to pochopitelné i ostatním?

Někdo: Aleš ale mluví o odlišné struktuře vnitřních stránek jednotlivých konkrétních věcí...

LvH: No dobře, ale já tvrdím, že tady prostě celý ten trik spočívá v tom, že Aleš používá toho slova „vnitřní struktura“ ve dvojím smyslu. Na jedné straně říká, v tom jednom smyslu (A), že ta vnitřní stránka je to, co je všem vnitřním stránkám společné. A od toho odlišuje to, co ty stránky od sebe liší, totiž tu jejich strukturu. Já se ptám, čeho je to struktura. Co je tou strukturou strukturováno? Tou nemůže být strukturováno to, co je společné všem těm vnitřním stránkám. *Tedy to vnitřní*. Protože pak by jim to nebylo společné. Kdyby to bylo strukturováno.

Havlíček: Ale to převádíte na ontický model. Na model těch hrníčků. To je vnitřní stránka. To není tak, že je zde vnitřní stránka a na ní je něco. Nebo že je to něco, co mají všechny společné.

LvH: Ne „na ní“. To právě vy to tak myslíte. Já teď prokazuju: a čím to je struktura? Když mluvíte o struktuře, tak přece tady musí být něco, co je strukturováno, ne?

Havlíček: Ano.

LvH: Říkal jste, že tady není jedna věc, struktura, a druhá věc, vnitřní stránka? To žádné samostatné věci nejsou. Takže to tak nemůžete oddělovat, že je to na to přilepené. To já neříkám. Já naopak proti tomu polemizuju. Já se tážu, když připouštíte něco takového jako struktura vnitřní stránky, tak se tážu, v jakém smyslu mluvíte o vnitřní stránce, když je strukturovaná, a v jakém smyslu, když je oddělená od té struktury. To je přece logicky naprosto jasné.

Havlíček: Ale vnitřní stránka nemůže být oddělená od struktury.

LvH: No ale vy jste ji oddělil. Říkal jste, že to je to společné všem vnitřním stránkám.

Havlíček: Ne.

Někdo: Jsou vnitřní stránky konkrétních jednotlivých jsoucen. Ty všechny dohromady mají společnou jednu věc – to že jsou vnitřní. A potom mají něco, v čem se liší – a to je strukturou. Je to tak, Aleši?

Havlíček: No.

LvH: Já se tážu, co je strukturováno v těch vnitřních stránkách, když to není to vnitřní. Když je jim na jedné straně společné to, že jsou vnitřní – to tedy nemůže být strukturováno. Když je jim to společné. Jinak by jim to nebylo společné, kdyby to bylo strukturováno. Poněvadž strukturováno je to individuálně.

Někdo: Jestliže vnějším stránkám věcí je společné to, že jsou vnější, že se nám třeba ukazují apod., jsou přitom konkrétně strukturované...

LvH: Ale to je po vnější stránce. Tam je to jinak. Ale tady je to vnitřní.

Havlíček: No jo, ale my chceme stejný model převést na vnitřní...

LvH: Ale tady to nejde.

Havlíček: Proč?

LvH: To není analogie. To je právě aplikace předmětného myšlení na vnitřní stránku! To je chyba! Tam to tak není. Nemůžeme říkat, že strukturu můžeme oddělit. *Což by se jistě líbilo fenomenologům, kteří chtějí eidetickou variací právě vydestilovat z věci její strukturu.* Prostě ta strukturovanost není od vnitřní stránky oddělitelná. Prostě to je jedna věc. Tam nemůžeme oddělit časové momenty, prostorové momenty, strukturální momenty... My to nemůžeme oddělit. My můžeme se něčeho domýšlet, ale pak musíme velice přesně myslet, nemůžeme tam prostě překlomit metody a přístupy, na které jsme zvyklí z vnější stránky. A já to právě domýšlím, a není možné to dělat polovičatě, protože pak můžeme říkat naprosté nesmysly. Ve chvíli, kdy začneme nějaký argument, musíme ho provést až do konce, nemůžeme si připustit, že to platí jen zčásti, míníme to jinak atd., to prostě nejde. My to musíme udělat přesně. Nejdeme zpátky do mýtu, my chceme nepředmětné myšlení. Pokud to neumíme, musíme do důsledků pracovat na tom předmětném. Jinak to není možné, metafyzicky.

Havlíček: Já se omlouvám, ono je čtvrt na jedenáct, ale ta moje námitka vznikla kvůli tomu, že jste řekl, že je to totožné *[vnitřní stránka a její struktura]*. A to je zase to samé, jako když budeme tvrdit, že je tu něco společné atd. Ono to není ani totožné, nejsou to ani dvě totožné věci.

LvH: No jo, ale to platí všechno... To je Kratylos.

Havlíček: Né, to není Kratylos.

LvH: Právě tam ta totožnost je, jenom je v jiném smyslu. *[V parmenidovském.]* Kočka je totožná...

Havlíček: Ne, to není totožnost. Nejsou totožné.

LvH: V jakém smyslu? V parmenidovském nejsou.

Havlíček: V jakém smyslu myslíte to „v parmenidovském“?

LvH: A v jakém smyslu to myslíte vy – to jste zatím neřekl.

Havlíček: Zatím se o totožnosti hovoří vždycky u jsoucen: že jsou totožná. Dvě jsoucna jsou totožná.

LvH: No tak to je parmenidovské *[pojetí]*. O totožnosti se mluví, že nějaké jsoucno je jedním od začátku do konce ve svém průběhu. To neznamená, že se nemění. Vy myslíte totožnost jako nerozdílnost. Já myslím totožnost jako integritu. Proto jsem řekl „v jiném smyslu“. To není nepřesnost, to je přesnost.

Někdo: To jsou jen takové úhybné manévry...

LvH: Nejsou to úhybné manévry.

Havlíček: Ono jde nakonec o to, abychom se o tom nějak domluvili.

LvH: No jistě! Ale musíte si osvojit určitý rejstřík kritické sebekontroly, aby vám to neujíždělo do předmětného myšlení. Bráníte se: „já to myslím nepředmětně!“ Ale není to pravda. Vaše cesty, jak jdete kupředu, jsou naprosto vázané na té předmětnosti. Vy to furt aplikujete. Co platí na vnějšek, to symetricky musí být na ten vnitřek. Ale právě ta symetrie tam neexistuje. Od začátku to říkám. Neexistuje ani paralelnost, ani symetrie mezi vnitřním a vnějším.

Havlíček: Když vezmete všechny pojmy, které vy používáte, ať už je to předmětná stránka, nepředmětná stránka apod., tak je nakonec musíte vždycky vyložit v termínech zase předmětných.

LvH: Termíny nejsou předmětné. To by bylo v pojmech.

Havlíček: Ano. A to samé platí tady, ani tady se tomu nevyhnete.

LvH: No dobře, ale když už tedy mluvíme předmětně, tak tedy přesně! A nemůžeme si dovolit přibližnost.

Někdo: to je tím, že si to vnitřní a vnější představujeme jako monádu, jako kouli, a v tom vnitřním se pak dá stejně rýsovat jako v tom vnějším.

Havlíček: Ne, to vnitřní a vnější se tady vždycky kreslilo jako hysterezní křivka. *To je to, čemu my říkáme „událostná šiška“.*

LvH: No jo, jenže furt tam byly opravy. Co to znamená, co to neznámá, to přece víte. Jak jsem říkal, tady to vypadá, že se to děje postupně, ale ono se to děje celé *[najednou]*.

KONEC STRANY B

KONEC KAZETY 2